ANT

Haftalık Dergi • 17 Mart 1970 • Sayı 168 • 150 Krş.

İŞÇİ PARTİSİ

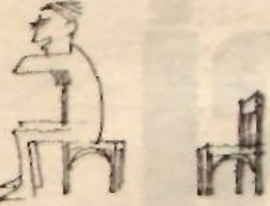
DEVRİMCİ HALK MUHALEFETİNE

ÖNCÜLÜK ETMELİDİR

•biri•

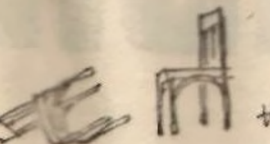

8 mart

□ Guatemala gerillaları

Kaçırılan Guatemala dışişleri bakanının tutuklu öğrenci lideri ile değiştirilmesinden sonra, Amerikan Büyükelçiliği ataşelerinden Seamh Holly de, maskeli gerillacılar tarafından kaçırılmıştır. Gerillacılar diplomatı serbest bırakmak için mahpus bulunan dört gerillacının daha tahliye edilmesini istemişlerdir. Gerillacıların iade edilmesi üzerine Amerikalı diplomat serbest bırakılmıştır.

□ Çiftler'i kaybettik

Sosyalist gazetecilerden Kemal Çiftler, geçirdiği bir beyin kanaması sonunda, kaldırıldığı Ankara Hastanesi'nde ölmüştür. Bir köy çocuğu olan Çiftler, uzun yıllar Anadolu'da binbir güçlük içinde ekmek kavgası verirken, bir yandan da kendi kendisini yetiştirmiş, daha sonra Ankara'ya gelerek TİP saflarında sosyalist mücadeleye katılmıştı. Çeşitli gazetelerde çalışan Kemal Çiftler, son olarak Esnaf Gazetesi'ni yayınlıyordu. Genç yaşta ölen sosyalist Çiftler'i saygıyla anarız.

□ Amerikan Yardımı!

Yardım cemiyetleri ile işçi ve fakirlere dağıtılmak üzere Dünya Gıda Yardım Teşkilatı aracılığıyla Amerika'dan gönderilen gıda maddeleri «Bunlar gavur malıdır, haramdır» şeklinde propaganda yapan çıkarcılar tarafından toplanarak el altından piyasaya sürülmektedir. Siirt'ten bildirildiğine göre Amerikan süt tozu, reçel ve kavurmalar halka intikal ettirilmeden piyasaya sürülmek suretiyle büyük vurgunlar sağlanmaktadır.

□ Hac Ticareti!

Bu yıl Hacca en fazla hacı göndererek büyük döviz israfı yapan Türkiye'ye, hacılarla birlikte bol miktarda kaçak eşya sokulmaktadır. «Hac» adı altında kaçakçılık yapmak üzere Suudi Arabistan'a gidenler, dönüşlerinde getirdikleri ipekli kumaş, eşya ve çayları karaborsada satmaya başlamışlardır.

9 mart

□ Angın beraat etti

Habora Yayınevi tarafından yayınlanan Mao Çe Tung'un «Çin Kurtuluş Savaşı» adlı kitabının mütercimi Ahmet Angın, İstanbul Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılan duruşması sonunda beraat etmiştir. Recai Galip Okandan, Sulhi Dönmezer, Kayhan İçer, Adnan Suner, Ekrem Özelmas, Halil Nadaroğlu'nun kitapta «komünizm propagandası» bulunduğu yolundaki mütalaalarına rağmen Uluer Yüceöz başkanlığındaki mahkeme beraat kararı vermiştir. Angın'ın avukatlığını Faik Muzaffer Amaç yapmıştır.

□ Uruguay gerillaları

Uruguay gerilla örgütü Tupamaros'la ilişkileri olduğu gerekçesiyle tutuklanmış bulunan 14 kadın, örgüte bağlı gerillacıların giriştikleri kahramanca bir saldırı sonucunda, tutuklu bulundukları hapishaneden kaçırılmışlardır. Kaçırma olayı, özel bir şirkete ait bir ambulansı kullanarak gerçekleştirilmiştir.

□ Kasıtlı Yayın...

Hürriyet Gazetesi'nin, Diyarbakır'da tutuklanan gençler hakkında bir yazı serisi yayınlamağa başlaması üzerine gençlerin avukatı Yusuf Ziya Ekinci savcılığa müracaat ederek, sanıklar hakkın da kesin bir mahkumiyet kararı verilmedikçe haklarında bir yazı serisi yayınlanmasının kanunen suç olduğunu hatırlatmış ve yayının durdurulmasını istemiştir.

□ Jandarma Dipçiği

Diyarbakır'da üç köyün 30 temsilcisi Vali'ye çıkarak jandarma dipçiğinden ve iftirasından bıktıklarını, jandarmanın yaptığı işkenceler yüzünden köye gidemediklerini, şehirde otelde kaldıklarını söylemişlerdir. Kaya Köy Muhtarı Resul Caca, «Bizden devamlı rüşvet isteyen karakol komutanlığını önce başbakana, daha sonra da cumhurbaşkanına telgrafla şikayet ettik. Hiçbir şey yapılmadığı gibi, üstelik komutan zulmü de artırdı» demiştir.

Bilirkişiler utansın!

UNESCO'nun açıkladığına göre, dünyanın en çok çevrilen ve yayınlanan yazarı Lenin'dir. 1970 yılında 200 ülkede Lenin'in eserleri 222 defa çevrilmiştir. Öte yandan, Amerikan Harp Okullarında bundan böyle Mao Çe Tung'un devrim savaşlarına ait eserleri okutulacaktır. Lenin'in ve Mao Çe Tung'un Türkçeye çevrilip yayınlanan her kitabı için toplatma kararı çıkartan ve 15 yıla kadar hapis isteyen savcılar ve bilirkişiler utansın!

10 mart

□ Şehit işçiler anıldı

Beş yıl önce Zonguldak'ta 66 kuruş zam istedikleri için kurşunlanan Mehmet Çavdar ve Satılmış Tepe'nin ölüm yıldönümü dolayısıyla DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, Maden İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu'nda bir konuşma yapmıştır. Türkler, «Devrimci işçiler, işçilere kurşun sıkanları, ekonomik mücadelelerini sürdürenleri öldürenleri asla affetmeyecektir. Mehmet Çavdar'lar, Şerif Aygün'ler bütün işçilerin mutluluğu için yasalara uygun olarak haklarını isterlerken öldürülmüşlerdir. Bu cinayetleri işleyenleri cezalandırmayı başaramayan beceriksiz AP iktidarı, şimdi de devrimci kuruluşları yoketmek için anayasa dışı tasarıları hazırlanmış olmanın sorumlusu ve suçlusu olarak tarih önünde tescil edilmiştir. Biz 10 Mart'ı unutmayız, tarih de canileri unutmaz» demiştir. Ayrıca İstanbul Bölgesi İşçiler Birliği «İki şehit kardeşimiz Satılmış Tepe ve Mehmet Çavdar'ı unutmuyoruz, biliyor ki işçiyiz güçlüyüz, işçiyiz haklıyız» yazan bir afişi İstanbul'da muhtelif yerlere asmışlardır.

□ FİA protesto etti

Uluslararası Oyuncular Federasyonu (FİA), geçen ağustos ayında Tunceli'de Halk Oyuncuları'na yapılan işkenceyi, Adalet Bakanlığı aracılığıyla Türk Hükümeti'ne gönderdiği bir mektupla protesto etmiştir. Pir Sultan Abdal oyununun yasaklanması, bu haksızlığı protesto eden halkın polis tarafından kurşunlanması ve bir kişinin öldürülmesi sırasında yapılan işkenceleri protesto eden FİA, bundan böyle tiyatro sanatçılarının tam güvenlik içinde çalışmalarının sağlanmasını istemektedir.

□ Şarap Holdingi!

Koç Holding, Subay Holding, Hastaş Holding yanında, yabancı sermayenin de iştirakiyle şarapçılık alanında da bir holding kurulması için teşebbüse geçilmiştir. Alman, Avusturya ve İsviçre firmalarının giriştiği bu holding teşebbüsünü gerçekleştirmek üzere çeşitli bağ bölgelerinde incelemeler yapılmaktadır.

□ Enflasyon artacak

Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu Genel Sekreteri Hackett'in Türkiye Hükümeti'ne verdiği gizli bir rapor açıklanmıştır. Raporda, 1969'un Türkiye için talihli bir yıl olmadığı, ekonomik dengesizliğin çok büyüdüğü ve tedbir alınmadığı takdirde zaten varlığı hissedilen enflasyoncu baskıların daha da artacağı belirtilmektedir.

11 mart

□ Kürtlere Muhtariyet

Irak Cumhurbaşkanı Mareşal Ahmed Hassas El Bekr, Irak Merkezi Hükümeti ile Kürtler arasında anlaşmaya varıldığını açıklamıştır. 15 maddelik anlaşmaya göre, Irak'ın kuzeyinde Kürtlerle meskun bulunan bölgelerde müstakil bir Kürt hükümeti kurulacaktır. Ayrıca, Bağdat merkezi hükümeti içinde, orduda Kürtler nüfus oranına göre temsil edileceklerdir. Cumhurbaşkanı yardımcılığına da bir Kürt getirilecektir. Geçici anayasaya da «Irak halkı, Arap ve Kürt olmak üzere iki ayrı milliyete mensup insanlardan kuruludur» şeklinde yeni bir madde konacaktır. Kürtçe, Arapça ile beraber Irak'ın resmi dili olacaktır. Cumhurbaşkanının kürtçe olarak tekrarlanan konuşmasından sonra da Kürt Lideri Mustafa Barzani'nin gönderdiği bir mesaj radyoda okunmuştur. Barzani, mesajında, Kürt halkının isteklerinin gerçekleştiğini doğrulayarak, Arapların İsrail'e karşı giriştikleri mücadeleyi Kürtlerin desteklediklerini de açıklamıştır. Böylece, Kürtler'in Arap ülkelerinde ikinci bir cephe açmak suretiyle dolaylı olarak siyonizme ve emperyalizme hizmet ettikleri iddiası da çürütülmüş olmaktadır. Bu anlaşma, Ortadoğu Devrimci Çemberi'nin güçlendirilmesi yolunda ileri bir adımdır.

Sosyal Adalet!

Yeni Gazete'nin Ankara'dan verdiği bir habere göre, cumhurbaşkanı 6.981 lira aylık alırken, Aydın Tekstil Fabrikası Müdürü Ahmet Erdayan 70 bin lira aylık almaktadır. Aydın'ın Nazilli İlçesi'nde aynı iş kolunda faaliyette bulunan Sümerbank'a ait Nazilli Mensucat Fabrikası Müdürü'nün aylığı ise 4950 Lira'dır. En önemlisi, aynı işkolunda çalışan bir işçinin ücreti 600 Lira'dır.

□ Kilise Sol'a kayıyor

Bir Paraguay dergisi, Güney ve Orta Amerika ülkelerinde katolik kilisesi mensuplarının güç geçtikçe sola kaydıkları ve ufak rütbeli papazların açıkça ihtilal propagandasına giriştiklerini yazmıştır. «Cumunidad» Dergisi'nin belirttiğine göre, geçen hafta Paraguay'ın kuzeyinde bulunan Bahia Negra kentinde San Nicola Kilisesi'nde vaaz veren papaz Herberto Lopez, «Eğer efendimiz İsa hazretleri sağ olsalardı ve üzerinde yaşadığımız topraklarda bulunsalardı, hiç şüphesiz, gericilerin kurşunlarıyla öldürülen Amerika'nın en büyük kahramanı Che Guevara gibi, silahı omuzlar, halkı baskıdan kurtarmak için dağa çıkarlardı» demiştir.

12 mart

□ Kadınlar sömürülüyor

Almanya'da çalışan Türk kadın işçilerinin işverenler tarafından sömürüldüğü Alman Televizyonu'nda da açıklanmıştır. Televizyondaki açıklamaya göre, Alman işçi kadınlarına saatte 3.86 mark ödenirken Türk kadınlarına 2.66, hatta 2.30 mark ödenmekte, üstelik bunlar en ağır ve pis işlerde çalıştırılmaktadır.

□ 100 bin işçi gidecek

Federal Almanya'nın bu yıl dışarıdan alacağı 120 binden fazla yabancı işçiden büyük çoğunluğunun Türkiye'den götürüleceği Alman Büyükelçiliği tarafından açıklanmıştır. Halen Almanya'da 300 bin Türk işçisi çalışmakta olup, bu yıl şubat sonuna kadar 8356 işçi gitmiştir.

□ ATÖF'ün çağrısı

Avrupa Türk Öğrenci Federasyonu Başkanı Hakkı Keskin'in vatandaşlıktan çıkartılmak istenmesi üzerine ATÖF bir bildiri yayınlayarak devrimci ve ilerici tüm örgüt ve kişileri, faşist baskılara karşı dayanışmaya çağırmıştır. Bu konuda yayınlanan bildiride, «Memleket sorunlarını kendi meselesi edinmiş gerçek yurtseverlerin, çıkarlarını sürdürmek isteyen bozuk düzen temsilcileri tarafından harcanmak istenmeleri normaldir. Devrimci ve ilerici güçlerin görevleri, Atatürk Türkiye'sinde, onun ilkelerini savunanların Türk vatandaşlığından çıkartılması gayretlerine dur demektir» denilmektedir.

13 mart

□ Adıvar'a Sabotaj

Kurtuluş mücadelesinin seçkin siması Halide Edip Adıvar için Sultanahmet Meydanı'na dikilen büstün açılışında gençler, Amerikan işbirlikçisi Belediye Başkanı Fahri Atabey'in gönderdiği çelengi parçalamışlardır. İşbirlikçiler, buna karşılık, dört gün sonra Halide Edip Adıvar'ın büstünü bombalayarak uşaklıklarını bir kez daha belgelemişlerdir.

□ Asistan mahkum oldu

«Komünizm propagandası yaptığı» iddiasıyla yargılanmakta olan ODTÜ Asistanı Seyhan Say, yapılan duruşması sonunda 18 ay hapse ve 6 ay Eskişehir'de mecburi ikamet cezasına çarptırılmıştır. Seyhan Say ve altı arkadaşı, 1968 yılında dağıttıkları «Uyarı» adlı bültenden dolayı mahkemeye verilmişlerdir. Birinci Ağır Ceza Mahkemesi, Say'ı mahkum ederken, diğer altı arkadaşı, beraat ettirilmişlerdir.

Genel grev teklifi

TİP İstanbul Millet vekili Rıza Kuas, işçilere siyasal ve genel grev hakkının tanınmasını, lokavtın yasaklanmasını öngören bir kanun teklifini meclise vermiştir.

14 mart

□ Polisle Çatışma

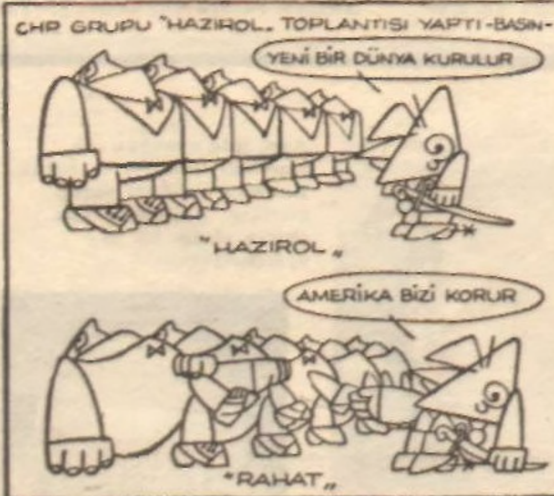
Üniversitelerde boykotlar devam ederken, Ankara'da Amerikan Haberler Merkezi önünde duvarlara «Amerika'nın işbirlikçilerine karşı birleşip direnelim» yazılı afişler asan devrimci gençlere yine polis saldırmıştır. Polisin coplarına karşı gençler kendilerini taşlarla korumak zorunda kalmışlardır. Olayla ilgili olarak 9 genç nezarete alınmışlardır. Öte yandan İstanbul'da Teknik Üniversite rektörlük binasının gençler tarafındın ikinci defa kısa bir süre için işgal edilmesi üzerine, polis Rektörlüğün isteğine uyarak binada arama yapmıştır.

□ Açıklama

Derginizin 27 Ocak 1970 tarih ve 161 sayılı nüshasının 14'üncü sahifesinin 4-5 inci sütunlarında münteşir ve Yunanlı şair Yani Ritsos'a mütedair yazısına muttali olmakla, mevzu ile ilgili bazı açıklamaları muhtevi işbu mektubumu göndermekle şeref duyar, hakikatin tebellür edebilmesi babında neşrini rica ederim. Bahsi edilen yazınızın tam aksine olarak, Bay Yani Ritsos'un Yaros adasına sürgün edilmediği gibi başkaca herhangi bir yerde tutuklu bulunmadığını, bilakis Atinada ve tamamen serbest olup hiçbir takyide tabi tutulmadığını teyid edebilecek durumdayım. Saygılarımla Alicoalos Karageorgos Yunan Baş Konsolosu.

GÖZ GÖRE — YALÇIN ÇETİN

CHP GRUPU "HAZIROL" TOPLANTISI YAPTI -BASIN-

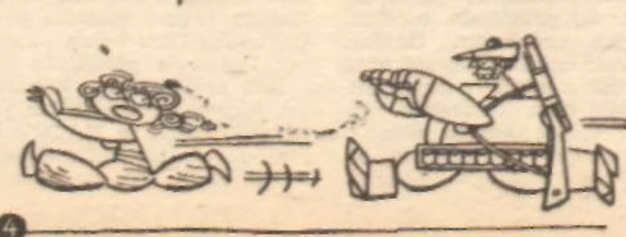

SİYASİ KARİKATÜR

HAFTANIN YORUMU — DOĞAN ÖZGÜDEN

TiP öncülük etmelidir

GENEL olarak Ortadoğu Bölgesi'ndeki, yerel olarak da Türkiye'nin ekonomik ve politik hayatındaki gelişmeler, Demokratik Halk İktidarı'na yönelik «Devrimci Halk Muhalefeti»*nin süratle güçlenmesine ortam hazırlamaktadır. Geçen hafta biri Kıbrıs'ta, diğeri Irak'ta olmak üzere, iki önemli olay, Türkiye'nin mukadderatının bağlı bulunduğu Ortadoğu Devrimci Çemberi'nin güçlenmesinde iki ileri adım olmuştur. Kıbrıs'ta Makarios'a yapılan suikast, yirmi yıldan beri adada Rum ve Türk halklarını birbirine düşüren asıl kuvvetin ve uşaklarının kimler olduğunu, Amerika'dan icazetli Atina cuntasının gerçek niyetlerini ortaya koymuştur. Hiç şüphesiz, NATO dahilinde bir Enosis'e karşı çıktığı için cumhurbaşkanı Makarios'un dahi temizlenmek istenmesi, Kıbrıs'taki Türk ve Rum halklarının bilinçli unsurlarının bundan böyle ortak düşmanı daha net görmelerini, kışkırtıcı ve halkları birbirine kırdırıcı emperyalizmin oyunlarına karşı daha uyanık olmalarını sağlayacaktır. Irak'ta yıllardan beri silahlı çatışma halinde bulunan Kürt ve Arap halklarının nihayet «halkların kardeşliği» esasına dayanan bir anlaşmaya varmaları, Kıbrıs Türkleri ve Rumları için herhalde mükemmel bir örnektir. Irak'ta varılan anlaşma, Kürtlerin de bundan böyle Arap mücahitleriyle birlikte emperyalizmin Ortadoğu'daki jandarması siyonist İsrail'e karşı omuz omuza ortak savaş vermelerini sağlayacaktır. Nitekim Kürt Lideri Barzani, bu yolda açık beyanda bulunmuştur.*

ORTADOĞU Devrimci Çemberi'nin Türkiye'yi de etkisi altına alacağından hiç şüphe olmayan bu güçlenişi yanında, Türkiye'de, özellikle son parlamento bunalımı sırasında burjuva partilerinin ipliği kelimenin tam anlamıyla pazara çıkmıştır. Esasen ekonomik bunalımın pençesinde kıvranan büyük kitleler, bu skandallar tablosu karşısında burjuva partilerine bağlanan son umutlarını da yitirmektedirler. Sahte burjuva muhalefeti iflas etmiştir. Şu anda kitleler, kendilerine yol gösterecek sağlıklı bir ses beklemektedirler. Bu kokuşmuş filipin demokrasisi ortamında, kitlelere bu sesi verebilecek, onun devrimci potansiyelini harekete geçirebilecek güç, işçi sınıfı ideolojini benimsemiş sosyalistlerdir. Evet, sosyalistlerin bu tarihi görevi yerine getirebilecek bir örgütlenme düzeyinde olmadıkları muhakkaktır. Nitekim, sosyalistlerin büyük çoğunluğunu bünyesinde barındıran TİP'in dahi, oluşan hareketlerin gerisine düşme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu, bizzat partinin merkez yürütme kurulu raporunda gerçekçi bir biçimde belirtilmiştir. Ama, örgütlenme düzeyi ne olursa olsun, sosyalistler ve onların tek örgütü TİP tez elden harekete geçmediği takdirde, toplumsal patlamaların, yakın tarihte sık sık görüldüğü gibi, işçi sınıfı ve köylülüğün çıkarlarına aykırı yönde kanalize olması ihtimali çok kuvvetlidir.

GEREK Ortadoğu konjonktürünün, gerekse Türkiye'nin mevcut koşullarının böylesine uygun olduğu bir ortamda, örgütlenme düzeyi ne kadar yetersiz olursa olsun, Türkiye İşçi Partisi, Devrimci Halk Muhalefeti'ne öncülük etmek görevini cesaretle üstlenmelidir. İşçi ve köylü kitlelerine ulaşma, ajitasyon ve örgütlenme çalışmalarında, hangi fraksiyona mensup olurlarsa olsunlar, bütün sosyalistler de aynı sorumlulukla karşı karşıyadırlar. Ancak, TİP'i Devrimci Halk Muhalefeti'nin öncüsü haline getirmek yolunda ilk adımın genel merkez tarafından atılması gerekmektedir. TİP Genel Merkezi, kendisini kısır hizip hesaplarından kurtarıp bu atılımı yapabilirse, partili olsun olmasın, hangi kliğe mensup bulunursa bulunsun, bütün sosyalistlerin bu eylem planında yerini alacağından, yandaş örgütlerin ve devrimci yayın organlarının bu konuda kendilerine düşen görevi üstleneceklerinden şüphe edilmemelidir. Tabii ki, kendi aralarında, parti kademelerinde bu hizipler teorik planda mücadelelerini sürdüreceklerdir. Ama eylem planında örgüt birliği mutlak surette gerçekleştirilmeli, devrimci halk muhalefetini TİP'in öncülüğünde güçlendirmek için bütün imkanlar seferber edilmelidir. Aksi halde TİP, ve dolayısıyla sosyalistler, tarihi bir fırsatı daha kaçıracaklardır. Özellikle TİP için, herhalde bu, kaçırılmış son fırsat olacaktır.

GÖREV BAŞINA

Finans kapital silahlarını yenilerken

Türkiye'de finans kapitalin sürdürdüğü anarşik üretimin yarattığı kaynak israfları devam ederken bu anarşik gelişimin doğurduğu ekonomik buhranlardan bir yenisine girmiş bulunuyoruz. Ülkemizde emperyalizm ve baş müttefikleri büyük sermaye (yerli finans kapital) ve büyük toprak sahipleri, bu buhranı politik alanda **asgari kayıpla** atlatmağa çalışmaktadırlar.

Aslında bu buhranlar, bütün bir cumhuriyet dönemi için finans kapitalin yabancısı değildir. Örgütlü ve yığınsal sol hareketlerin yokluğunun yarattığı boşluktan yararlanan finans kapital, böylesi buhranları defalarca atlatmış, elindeki silahları politik yapıda karşılıklı değiş - tokuş ederek kullanmıştır.(1)

İkinci emperyalist dünya savaşının yarattığı yüklerin, zorlukların, işçi, köylü yığınları üzerine yığılmasının doğurduğu hoşnutsuzluk, yığınların kurulan sol örgütlere (1946'da kurulan ve kapatılan parti ve sendikalar) gösterdiği aşırı ilgi karşısında ancak tek yol açık bırakıldı, emperyalizmle ittifaklar daha da sıklaştırıldı. Türkiye'deki büyük sermaye büyük toprak sahipleri arasındaki ittifak, eskiyen bir silahını değiştirmişti, o kadar. (D.P.) 1960'lara doğru girilen ekonomik buhranın, durgunluğun artması döneminde DP diktaya yöneldi, burjuvazinin kesimleri arasındaki çelişkiler çoğaldı, küçük burjuvazinin bir kesiminin sürüklediği 27 Mayıs gerçekleşti. Ancak büyük sermayenin adamları, MBK kabinesine hemen sızabildiler (F. Çelikbaş, E. Alican, M. Ete v.b.). Kurucu mecliste de büyük sermayenin menfaatleri «kahramanca» savunuldu. Örgütlü bir sosyalist hareketin desteğinin olmayışı, reform önerilerinin boşta kalmasına, gerçekleşmemesine yolaçtı.(2)

Şimdi siyasal arenada yeni bir buhranla karşı karşıyayız. Ve bütün politik güçler, bunu belli sınırlar içinde tutmağa çalışıyorlar. Kanlı Pazar'ların, Konya, Kayseri olaylarının, komünizmle mücadele derneklerinin, ilim yayma cemiyetlerinin mimarları, Aramco'nun, emperyalizmin uzantılarından «yalnızca biri» olanlar, tarihi görevlerini yerine getirdiler ve çöplükte yerlerini almakla meşguller. Ve yeni bir denge belirlenmektedir (Ortadoğu'da emperyalizmin dengesiyle ilişkin olarak Türkiye'de yeni bir denge.) İnönü, Ortadoğu politikasını maceracılıkla suçluyor, Arap devletlerinin İsrail karşısında görünürde desteklenmesini bile aşırı buluyor, teslimiyetçilik eğiliminin yeni bir belgesini veryor.

Büyük sermaye "Sert el,, yönetimine yürürken

Büyük sermaye pek gevşediğini düşündüğü ipleri, özellikle girdiği ekonomik buhran döneminde biraz olsun sıkmağa çalışmakta... Bunun için de elinde başlıca iki alternatif görüyoruz:

a) Demirel'in arka arkaya alacağı güvensizlik oyları sonucu seçime gitmesi. Halk yığınlarının büyük katılmayışı yanısıra, muhalefete ve 41'lere darbe indirip kısmi bir tasfiyeye yönelme. Bu biçimsel demokrasi kılıfı altında yürütülecek bir «sert el» yönetimine yönelme olacaktır. Bu kısıma, ayrıca, herkesi bıktıran kargaşaya son verecek yunanvari bir cuntanın gölgesi düşmekte...

b) AP-CHP koalisyonu: Söylentileri uzun süredir yayılan (bir yıl dönce Halman, ABD'den getirmişti bu «mutlu» haberi) bu alternatif, buhranın yüklerini iki parti arasında «kardeş payı» edecek, dengenin yeniden sağlanması ve sürmesi için gerekecek kısmi reformların sorumluluğunu ortakça taşıyacaklardır. İşçi-köylü yığınlarının politik, ekonomik ve her bakımdan örgütlenmesinin ağırlığı konmadıkça, bu yığınların arenaya katılması sağlanmadıkça, devam eden gene finans kapital, gene emperyalizm hegemonyası olacaktır tabii...

Soldaki boşluk

Girilen bunalım döneminde emperyalizm ve Türkiye'deki işbirlikçileri yeni bir dengeye yönelirken, sosyalist hareket de ne yazık ki bir buhran dönemine girmiş gözüküyor. Bunda ideolojik bölünmelerin arınmayı sağlayıcı, gücümüzü artırıcı yönde değil, eldeki güçleri dağıtıcı, pasifize edici yönde işlemesinin büyük rolü vardır. Sol hareket içinde arınmaya, gücümüzü artırmaya yönelmeyen bölünmelerin emperyalizme ve işbirlikçilere zaman kazandırdığı, güçlendirdiği göz önüne alınmalıdır. En azından somut eylem hedefleri etrafında bütün gruplar (devrimciliği seçenler) müşterek çalışmaları kotarmaya bütün güçleriyle yönelmelidirler. Yoksa tarihe bu dönem, «devrim kaçkınları, devrim sahtekarları dönemi» diye geçecektir.

İlk ağızda işçi - köylü yığınlarında militan bir örgütlenmeyi sağlamaya yönelik müşterek eylemler, aynızamanda gerçek bir arınmayı sağlayacak, akla kara belli olacaktır. Bugün emperyalistlerin taktiklerinden biri de, ideolojik bölünmeleri alabildiğine körüklemektir. Örneğin bugün bazı latin Amerika ülkelerinde sendikalara troçkistlerin, partiye Moskova çizgisinin, kırsal alanlarda girişilen hareketlere ise Havana çizgisinin hakim olduğunu görüyoruz. Böylesine ana üçlü bölünme, bir ülkede girişilecek eylemin diyalektik bütünlüğünü engellemekte; ekonomik hareketlerin, siyasal şehir hareketlerinin ve kırsal askeri hareketlerin örgütsel bütünlük içinde yürüyüşü gerçekleşmemektedir. Bu üçlü ana bölünmenin ötesinde, ülke çapında birbiriyle organize olmağa yönelmeyen, Castro'nun deyimiyle «Devrimci doğruya sahip çıkma konusunda birbirleriyle kedi - köpek gibi dalaşan» yığınla gruplar, grupçuklar... Şunu hatırlatalım ki, devrimci eylemin sululuğa tahammülü yoktur. Bugün Türkiye'de de durum bir kısır noktaya gelmiştir. Paşa'nın deyimiyle **sola çekilen duvarı** (kendi içinde ve dışında) aşmaya yönelmek herkesin görevidir. Bu da sol gevezelik ile (bu deyimi yeniden hatırlatalım) değil, harekete yönelen, örgütlenmeye yönelen, disiplinli çabalarla gerçekleşecektir.

Sol'un üç dönemi

Bugünkü konumu ve çıkmazın kökenlerini tesbit etmek için Türkiye'de sosyalizm tarihini yeni baştan ele almak, eleştirisini yapmak gerekmektedir.

a — 1960 öncesi dönem: Belki bu döneme Türkiye'de sosyalizmin tarih öncesi, diyeceğiz. Çünkü yazılı bir tarihi yok. Ancak bugünü değerlendirebilmek için 1960 öncesinin analizini, eleştirisini, özeleştirisini, dökümünü yapmak zorundayız. Bu yapılmadıkça, temcit pilavları, eski yanlışlar hep önümüze sunulacak, ilkinde dram olanlar, ikinci kez komedya olarak oynanacaktır.

b — 1960 - 65 arası. 27 Mayıs kaçırılmış bir tren oldu. Devrim öncesi kitle hareketlerinde sol yoktu, ne de devrim etkilenebildi. (Artık yıllardır yürütülen terör mazeretini çıkarmayalım, işin öteki yanını, kadroların analizini de yapalım.) 1961 sonrası ideoloji olarak sosyalizm dillerde pelesenktir. Ve herkes kendi çapında sol'dur. Bu arada TİP örgütlenme kavgasını yürütmekte, sol nisbi bir bütünlük göstermektedir.

c — 1965 sonrası: Parlamentarizm mikrobu harekete musallat edilir, bu yolla uzlaşmacılığı seçenler tasfiyeciliğe yönelirler. Diğer yandan «coup d'etat» eğilimleri kol gezmektedir. Gençlik hareketleri sosyalist harekete yeni bir dinamizm getirir, fakat giderek eylemin tek boyutu, tek alanı haline gelir. Körükler işler ve bir dağınıklık, pasiflik dönemi, 1968-69 hareketli ortamını izler. İşçi Partisi de kaçırılmış bir tren olur. Artık ortalığı doktrinerler kaplamıştır, öteki boyut, eylem (nasıl eylem diye sormalıyız) örgütlenme güdük kalmıştır. Her türlü koyvermişlik, habersizlik, ilişkisizlik kol gezmekte, bir merkezleşmenin gereği her gün biraz daha ortaya çıkmaktadır. «Ama bütün gücümüzle İnanıyoruz ki, dördüncü dönem, mücadeleci marksizmin güçlenmesi dönemi olacaktır... (hareket) bunalımdan tam ergenlik çağına erişmiş olarak çıkacak ve oportunist ardçının «nöbetini», en devrimci sınıfın gerçek öncüsü «devralacaktır»... ÜÇÜNCÜ DÖNEME SON VERİN.» (3)

Büyük ustanın 1905'in değişen koşullarında, örgütlenme, kitlelere ulaşma meselesine eğilişini, sadece şikayetçilikte kalan eğilimleri eleştirisini izlemek yararlı olacaktır. «...Yani bu

Yıkılması gereken kişiler değil, hakim sınıflar!

Filipin demokrasisinin sahneye koyduğu son traji-komik oyunun son perdesi, dergimiz elinize geçtiği sırada kapanmış, parlamentonun başabaş gelen oy dengesi içinde üçüncü Demirel Hükümeti'nin güvenoyu alıp alamadığı pazar günkü oylamada anlaşılmış olacaktır.

Hemen belirtelim ki, oylama sonucu ne olursa olsun, burjuva partilerinin içine düştükleri buhran atlatılmış olamayacaktır. Demirel güvenoyu alamamışsa, bu defa yeni bir başbakan aranacak, güvenoyu alabilecek yeni bir hükümet kurabilmek için yine hummalı bir kulis faaliyeti başlayacak, büyük bir ihtimalle de burjuva partileri arasında bir koalisyon hükümeti kurulacaktır.

Eğer Yeminliler'in milletvekili satınalma, AP Yüksek Haysiyet Divanı'nda değişik cezalar vermek suretiyle 41'leri bölme taktikleri tutar da, Demirel kılpayı farkla güvenoyu almış olursa, yine bir şey değişmeyecek, sağlam bir çoğunluğa dayanmayan üçüncü Demirel hükümeti ilk zaaf anında tepetaklak gidecektir.

Her ne kadar hükümet programının görüşüldüğü AP Grubu'nda **«Divan-ı Ali'den de, ötesinden de korkmam»** diyerek efelenmişse de, enikonu sonunda gideceğini bilen, hattâ bu gidişi çabuklaştırmak için elinden geleni yapan Demirel her ihtimale karşı, giderayak istikbalini garantiye bağlayacak tedbirleri almadan da edememiştir. Nitekim, kardeşlerinin kredi ve arsa yolsuzluğu iddiaları karşısında itiraz eden Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun sekiz üyesi alelacele görevlerinden alınarak başka görevlere tayin edilmiş, bir üye de emekliye sevkedilmiştir.

Bugün yada yarın Demirel'in başbakanlıktan düşürülmesi, kabinenin değişmesi, sülalesinin yolsuzluklarından dolayı Demirel'den yüce divanlarda hesap sorulması neyi halledecektir? Hattâ bir AP-CHP koalisyonu kurulsa ne ifade edecektir?

Burjuva partilerinin en büyüğü olan CHP'nin Genel Başkanı İnönü, hükümet programı tenkidinde bütün itirazlarını sadece Demirel'in ve Çağlayangil'in kişiliklerine yöneltmiştir. Nedir suçlamaları? Demirel nüfuz suistimali yapmıştır, Çağlayangil ise dış politikada tehlikeli bir tutum takınmıştır. İktidarı döneminde hesabı bilinemeyecek kadar çok menkul ve gayrimenkul sahibi olan, kardeşinin vurgunları dillere destan olan İnönü, herhalde Demirel'den bu yolda hesap sormağa kalkışacak son kişi olmak gerektir. Hele Çağlayangil'in dış politikası üzerine tenkitleri yürekler acısıdır. Kendi iktidarı zamanında da, DP zamanında da, koalisyon döneminde de emperyalizmin dümensuyunda bir Kıbrıs politikası izleyen İnönü'nün bu politikanın enkazı üzerinde oturan Çağlayangil'den hesap sorması tek kelimeyle gülünçtür.

Aynı ipte oynayan iki cambaz: Demirel ve İnönü. Burjuva iktidarı sürüp gittikçe, başbakan kim olursa olsun, bir şey değişmeyecektir.

İkili antlaşmalar konusunda ise, biçimsel detaylar bir yana, Amerikancılığı ve NATO'culuğu benimseyen İnönü'nün söyleyebileceği fazla bir şey olmamalıdır.

Kaldı ki, İnönü Meclis'te açık seçik söylemiştir: Bu iki şahıs, yani Demirel ile Çağlayangil giderse, AP'nin kuracağı hükümeti CHP destekleyecektir. Diğer burjuva partileri de aynı görüşü açıklamışlardır. AP'nin felsefesi ve hangi kuvvetlerin emrinde olduğu bilindiğine göre, ister dolaylı destek şeklinde olsun, isterse fiilen koalisyon kurmak şeklinde olsun, CHP ve diğer burjuva partileri emperyalizmin dümensuyunda işbirlikçi

Ferruh Doğan

MAZOHİSTLER

sosyal demokratik kurallara bağlılığımız ile uzlaşmaz ortodoksluğumuzu azaltma meselesi değil, onu yeni yollar, yeni yetiştirme metodları ile güçlendirme meselesidir. Savaş zamanında, acemiler doğrudan savaşın işleyişleri içinde yetiştirilmelidir. Bunun için, yoldaşlar, yeni yetiştirme metodlarına daha rahat uyun! Gittikçe daha fazla grupları örgütleyip mücadeleye yollayın, işçi gençliğinden yeni unsurları daha fazla kazanın, bütün parti örgütlerinin bilinen taslağını geliştirin, kurullardan fabrika gruplarına, sendikalara, öğrenci gruplarına! Unutmayın, bu görevde geç kaldığımız her an sosyal demokrasi düşmanlarının işine yarayacaktır, yeni hareket dalgaları hemen bir çıkış yeri aradığı için, eğer sosyal demokratik kanalları bulamazlarsa, sosyal demokrat olmayan kanallara itileceklerdir...» «İnsan bolluğunda hâlâ çok azız - bu çelişkili formül örgütlü hayattaki çelişkileri ve sosyal demokrasinin örgütsel ihtiyaçlarını oldukça belirtmektedir... Böyle konuşanlar, ağaçlar yüzünden ormanı görememe yanlışına düşüyorlar; olayların onları köre döndürdüğünü itiraf ediyorlar; bu onların olayları kontrol eden, aktif olan devrimciler olmayıp, olayların onları kontrol edip, engellemesi demektir. Böyle örgütleyicilerin emekliye ayrılması; gayretleri tecrübe yokluklarını telafi edecek, daha genç güçlere sahayı açık bırakmaları daha iyi olur... İnsan bolluğu var. bütün ihtiyacımız khvostist fikir ve öğretileri yıkmak ve inisiyatif olmayı, girişimleri, «planları», «taahhütleri» amaçlamak. Ancak bundan sonra büyük, devrimci bir sınıfın temsilciliğine layık olacağız...» (4)

1) Finans kapitalin bir çeşit bürokrat kapitalizmi olarak devletçilik politikasının bağrından yetişmesi, devletiçliğin Türkiye'de ilkel birikimi sağlaması ve yurdumuzdaki sermayenin daha başlardaki tekelci niteliği üzerine bk: H. Kıvılcımlı, Emperyalizm, 1935, S. 25-38; D. Aycıoğlu, Türkiye'nin Düzeni'nde de bu konu üzerinde ilginç belgeler vardır. S. 187-211.

2) «Devrim sonrası Türkiye'de, büyük kapital, kendi menfaatlerini etkileyecek sosyo - ekonomik sınırlandırmaların her çeşidine karşı bağımsız ve iyi örgütlenmiş bir güç olarak hareket etti. Büyük kapitali kendilerini destekleyen güç ve sosyal temel olarak gören emperyalizm, büyük kapitalin durumunu güçlendirme mücadelesine her çeşit desteğini gösterdi. Küçük ve orta burjuvazinin, burjuva aydınların, büyük kapital ve monopollerin hakimiyetine karşı mücadelesi, geniş işçi kitlelerinin ve bütün proletaryanın aktif desteği olmaksızın başarılı olamazdı. Bu durumun «esrarı», büyük kapitalin yapısından doğdu.» Rozaliyev, Classes end Class Struggles in Turkey.

3) Lenin: Ne Yapmalı, S. 223, Sol Yayınlar.

4) New Tasks and New Forces(Yeni Görevler ve Yeni Güçler), Selected Works, V. III. Lawrence and Wishar.

Mehmet R. Zaralı

kapitalist politikayı sürdürecekler, demektir. Üstelik, bu defa ortada göstermelik de olsa bir burjuva muhalefeti kalmayacağından, emperyalizmin uzun zamandan beri tezgahladığı plana uygun olarak, burjuva partilerinin ihanet koalisyonu, anti - emperyalist ve sosyalist güçleri tasfiye etmek için derhal harekete geçeceklerdir. İnönü'ye göre bu güçlerin hesabını 24 saatte bitirmek de mümkündür!

Bu gerçekler karşısında, sosyalistlere ve Türkiye'nin bağımsızlığını isteyen, işbirlikçi hakim sınıflara karşı olan güçlere «**Devrimci Halk Muhalefeti**»ni güçlendirme, burjuva partilerinin ihanet koalisyonu sultasını kurmadan önce bu «**Devrimci Halk Muhalefeti**»ni etkin hale getirme görevi düşmektedir.

Şu halde, hiç vakit kaybetmeden:

● EMPERYALİZME VE HAKİM SINIFLARA KARŞI DEVRİMCİ HALK MUHALEFETİNİ GÜÇLENDİRELİM, ÖRGÜTLEYELİM.

● TİP'İ BU MUHALEFETİN ÖNCÜLÜĞÜNE KAZANDIRALIM.

● KİTLELERLE BAĞIMIZI ARTIRIP, PARLAMENTO BUHRANI ÖRNEĞİNDEN KALKARAK BİLİNÇLENDİRME ÇABALARIMIZI HIZLANDIRALIM.

● İŞÇİ SINIFINA POLİTİK BİLİNÇ VERME ÇABALARIMIZI YOĞUNLAŞTIRIP, PROLETARYAYA TARİHİ MİSYONU GÖSTERELİM.

● İŞÇİ SINIFININ ÖNCÜLÜ GÜNDE, İŞÇİ - KÖYLÜ TEMEL İTTİFAKI ÜZERİNE DEVRİMCİ DEMOKRATİK HALK İKTİDARI'NI GERÇEKLEŞTİRMEK İÇİN KIYASIYA MÜCADELE EDELİM.

Açıklama

Geçen sayımızda TİP Genel Yönetim Kurulu toplantısı hakkında verdiğimiz haberle ilgili olarak TİP Genel Sekreteri Behice Boran, şu açıklamayı yapmıştır:

«Toplantıda nisabın güçlükle temin edilmiş bulunduğu haberi doğru değildir. Gerçi ilk gün toplantı açıldıktan sonra 3 sendikacı üye toplantıyı terketmiş ve bir daha görüşmelere katılmamışlardır. Ama nisap düşmemiş ve genel yönetim kurulu normal şekilde çalışmalarına devam etmiştir. Mazeretleri dolayısıyla birinci gün toplantıda bulunamayan Kemal Burkay, Naci Eren, Ayata Beğensel ikinci gün genel yönetim kurulu toplantısına katılmışlardır.»

Çanakkale Zaferini Kutluyoruz

18 Mart, emperyalizmin zırhlılarıyla ve bütün kuvvetleriyle zorladığı Çanakkale'de saldırganlara karşı kazandığı zaferin yıldönümüdür. Emperyalist ülkeler arasındaki I. Dünya Savaşı'na kendi iradesi dışında sürüklenen Türkiye halkı, Çanakkale'de şehit ve yaralı olarak 253.000 kayıp vermiş, fakat emperyalist zırhlıların Boğazları geçmeleri önlenmişti. Yiğit halk çocuklarının bu kahramanca zaferi, Çarlık Rusya'sına müttefiklerin yardım etmesini önlediği için de, ilk sosyalist devrimin yapılmasına imkan hazırlamıştı.

Dünya halklarının emperyalizme karşı savaşının ilk büyük örneklerinden biri olan Çanakkale Zaferini kutlamak, işbirlikçi sahte milliyetçilerden çok sosyalistlerin ve anti - emperyalist güçlerin hakkıdır.

● Amerikan kuklası Güney Vietnam ile Dostluk Derneği'nin açtığı serginin Kokteylinde viski içenler ve açılışta bulunan subaylar...

Amerikan uşaklarının Zonguldak'taki Küstahlığı!

Dünya halkları emperyalizme karşı ölüm kalım savaşı verir ve Türkiye halkları da bu kavga içerisinde yerini almak için mücadele ederken, emperyalizmin uzakdoğudaki kuklası Güney Vietnam rejiminin Türkiye'deki Büyükelçiliği ile emperyalizmin Türkiye'deki yerli işbirlikçileri, devrimci potansyelin büyük olduğu işçi bölgelerinde kamuoyunu yanıltmak, ulusal kurtuluş savaşı veren kahraman Vietnam halkını suçlayarak Amerika'yı ve kuklalarını haklı göstermek için Türk - Vietnam Dostluk Dernekleri kurmakta, gerçekleri tahrif eden sergiler açmaktadırlar.

Daha önce Adana ve Konya'da kurulan bu derneklerden üçüncüsü önceki hafta Zonguldak'ta da kurulmuştur. Evvelce Ankara, Konya, İzmir, Adana, Bursa ve Eskişehir'de açılan sergilerden yedincisi de aynı gün Zonguldak'ta açılmıştır.

Serginin açılış konuşmasını Ticaret Bankası'nın işbirlikçi başkanı ve aynızamanda Türk - Vietnam Dostluk Derneği'nin başkanı Himmet Ertunç yapmıştır: (Derneğin lokali de, Ticaret Bankası Hanı'ndadır.) Ne utanç vericidir ki, Zonguldak Valisi Ethem Boysan da, bu derneğin kurucularındandır. Açılış dolayısıyla verilen viskili kokteyl partiye, ayrıca şehrin ileri gelen bürokratları (E.K.İ. Müdürü, garnizon ve alay komutanları, hakimler, savcılar) da katılmışlardır. Davetlilere Zonguldak için özel olarak basılmış iki broşür, genel olarak basılmış Vietnam'ı tanıtıcı renkli bir broşür, Ajans Türk matbaasında birinci hamur kağıda basılmış bir kitapçık, bir gazete ve bir takvim verilmiştir. Öte yandan, işçilere hitap eden TKI radyosu da, sürekli olarak bu işbirlikçi kuruluş ve sergi hakkında reklam yayını yapmıştır.

Türkiye halklarına nakaret teşkil eden bu küstahlık karşısında TİP İl örgütü, derhal parti binasının önüne, Vietnam'ın gerçek durumunu gösteren resimler ve yazılar asmıştır. Ayrıca, «Vietnam Gerçeği» başlıklı bir bildiri de sosyalist gençler tarafından dağıtılmıştır.

Daha sonra Ankara'dan gelen Dev - Genç üyeleri, sergiye girerek bazı resimleri tahrip etmişler ve Güney Vietnam'lılar tarafından ' atürk Anıtı'na konulan çelengi yakmışlardır.

Olaydan bir süre sonra birinci şube polisleri Yıldırım Eryılmaz ve Abdullah Mutlu adındaki parti üyelerini karakola götürmüşler, ayrıca Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğrencilerinden Halil Çelimli Karadeniz Ereğlisi'nde yakalanarak Zonguldak'a getirilmiştir. Yakalanan gençlere poliste insanlık dışı işkenceler yapılmış, anayasa açıkça çiğnenerek yakalandıktan 30 saat sonra hakim önüne çıkartılmışlardır. Çelenk yanarken çıkan dumanların Atatürk Heykeli'ni kirlettiği iddiasıyla «Atatürk'ü tahkir etmek»ten sanık olarak yargılanan gençlerden Çelimli tutuklanmış, diğerleri serbest bırakılmıştır: Daha sonra Necmettin Giritlioğlu, Coşkun Aday, Şükrü Ayan, Hakan Yeğin, Ekrem Yılmaz, Reşit Ersoy adındaki gençler de bildiri dağıtmak iddiasıyla yakalanmışlar, poliste uzun süre işkence edildikten sonra tutuklanmışlardır.

Daha sonra üst mahkeme'ye yapılan itiraz neticesinde tutuklu gençlerin hepsi serbest bırakılmışlardır.

BOYKOT

Gençliğin, "Demokratik Üniversite,, mücadelesi yeniden şiddetlendi

Edebiyat Fakültesi'nde boykota başlayan öğrenciler

ÖĞRENCİ FORUMU
Demokratik Üniversite için

ÜNİVERSİTE ve yüksek okullarda ikinci sömestr başlarken, gençliğin direnişine rağmen iki yıldan beri gerçekleştirilmeyen reformlar dolayısıyla çeşitli fakülte ve yüksek okullarda boykot hareketleri başlamıştır.

İki yıllık çalışma, daha doğrusu oyalamalar sonunda **«Reform Tasarısı»** diye getirilen metnin kepazeliği, yandaki sütunlarda ortaya konmuştur.

Tasarı, **«demokratik üniversite»** isteklerinden öylesine uzaktır ki, Ankara Üniversitesi Senatosu bile, Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı ve üniversiteler arası kurulun gözden geçirdiği metne karşı çıkmak zorunda kalmıştır.

Yeni sömestrde ilk olay, üç ay önce iki devrimci gencin şehit edildiği Yıldız'daki Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi'nde olmuştur. Üç aydan beri tatilde bulunan okul yeniden açılırken yöneticiler binada büyük bir terör yaratmışlar, yatılı öğrencileri başka yerlere naklettirmişlerdir.

Devrimci öğrencilere karşı bu terör sürdürülürken, akademinin açılış günü, Mehmet Büyüksevinç'in öldürülmesinde teşvikleri bulunduğu bilinen Yaşar Şener ile Bilal Başar ellerini kollarını sallayarak içeri girmişlerdir. Bunun üzerine ortalık karışmış, devrimci öğrenciler iki cinayet teşvikçisini dışarıya attıktan sonra bir forum düzenlemişlerdir. Forumda her türlü hareketin sorumlusu olarak Akademi yöneticilerini suçlayan öğrenciler, öğleden sonra derslere girmişlerdir.

Akademi Öğrenci Birliği Başkanı Targan Ülbayli, DMMA öğrencilerinin yüzde 70'inin sanat okullarından geldiği için işçilerle yakın münasebette bulunduklarını belirtmiş ve **«İşte, bu nedenle emperyalizmin işbirlikçileri bizim devrimci kitlemizi hedef almakta ve irticaı araç olarak kullanmaktadır»** demiştir.

Yüksek Öğretmen'de faşist yönetmelik

Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda da 5 Ocak'ta başlatılmış bulunan boykotun sürdürülüp sürdürülmemesi konusu olaylara sebep olmuştur. Öğrenciler arasında çıkan çatışmalarda bazı gençler yaralanmıştır.

Yüksek öğretmen okullarının hemen hepsinde bir süreden beri büyük huzursuzluk hüküm sürmektedir. Zira, Milli Eğitim Bakanlığı'nın Resmi Gazete'de yayınlanan ve 7 Mart 1970 tarihinde yürürlüğe giren **«disiplin yönetmeliği»**, yüksek öğretmen okulları, ticaret ve turizm yüksek öğretmen okulu, erkek teknik yüksek öğretmen okulu, kız teknik yüksek öğretmen okulu ile eğitim enstitülerinde ve yüksek islam entstitülerinde, tam anlamıyla faşizan bir disiplin kurmakta, öğrencilerin mukadderatını üç kişinin ağızlarından çıkacak hükme bağlamaktadır. Okul içinde toplantı yapmak, konferans, açık oturum, konser tertiplemek, kitap, dergi, broşur, gazete, beyanname ve benzerlerini dağıtmak, okul içinde dernek veya cemiyet yahut kulüp kurmak, gerçek veya tüzel kişiler veya her türlü teşekkül ve müesseseler lehinde veya aleyhinde propaganda yapmak veya çeşitli faaliyetlerde bulunmak, okul idaresi ve öğretmenlerine karşı tek veya toplu olarak harekete geçmek, okul içinde veya dışında kurulan okul ve öğrencilerle ilgili dernek, birlik, sendika v.s. teşekkülleri kanunsuz hareketlere teşvik etmek veya bu hareketlerin hazırlanmasında her ne suretle olursa olsun yardımda bulunmak, günün aktüel ve siyasi tercihler konusu teşkil eden meseleleriyle uğraşmak veya her ne suretle olursa olsun siyasi partilerin paralelinde olan veya bu mahiyette sayılabilen durum, tutum ve davranışlarda bulunmak yeni yönetmelikte tamamen yasaklanmaktadır. Bu faşist yasaklamaları ihlal ettiği ileri sürülen öğrenci ise, müdür başyardımcısı ile iki öğretmenden kurulu üç kişilik disiplin kurulu tarafından yargılanarak «ihtar»dan «okuldan temelli uzaklaştırma»ya kadar varan cezalara çarptırılabilmektedir.

Yönetmeliğin yürürlüğe girer girmez birçok öğrenciye uygulanmaya başlaması, yüksek öğretmen okullarında huzursuzluğu artırmış, istikbal endişesi duyan birçok öğrenci paniğe kapılmıştır. Bu yüzden, yüksek öğretmen okullarında yeni yeni olayların patlak vermesi kaçınılmaz olacaktır.

Nitekim Erkek Yüksek Teknik Öğretmen Okulu öğrencileri, okul yöneticilerinin faşist baskılarına ve anti - demokratik yönetmeliğe karşı topluca direnmek için boykot kararı almışlardır.

Kurulan Boykot Komitesi yayınladığı ilk bildiride, yeni yönetmeliğin devrimci öğrencileri yıldırmak için kullanıldığını açıklamış, ayrıca, faşist öğrencilerin beli tabancalı müdürle birlikte devrimci öğrencileri polise yakalattıklarını belirterek okul müdürü Ali Erkan'ı istifaya davet etmiştir.

ATTF, Sosyalistleri uyarıyor

Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu İkinci Genel Kurulundan sonra ilk Genel Yönetim Kurulu toplantısı 28 Şubat ve 1 mart tarihleri arasında Münihte yapılmıştır. Çeşitli sorunların görüşüldüğü bu toplantının sonunda aşağıdaki bildiri yayınlanmıştır.

«Yurdumuzda gelişmekte olan işçi hareketi iç ve dış düşmanlar tarafından zaman zaman kanlı olarak bastırılırken küçük burjuva içinden çıkmış bazı kişiler işçi sınıfını kendi sapma ideolojileri peşinde sürüklemek istemektedirler. ATTF olarak, işçi sınıfını küçük burjuva ideolojisiyle bağlayarak sosyalist hareketi saptırma ve burjuvazinin kuyruğuna taktırma çabası içinde oldukları açığa çıkmış bulunan MDD'cilerle mücadeleye kararlı olduğumuzu bir kere daha belirtiriz. Türkiye'de sosyalist hareketi bölen bu guruplarla aramızda ideolojik bir ayrılık vardır. Bu ayrılığı önemsememek veya yokmuş gibi göstermek sosyalist ideolojiden taviz vermek, giderek sapmak demek olur. Bu konuda arkadaşlarımızı son genel kurulumuzda saptanan ideolojik çizgide taviz vermeden çalışmaya davet ederiz.

«Sosyalistler egemen sınıfların iktidarlarını gönül rızasıyla terketmeyeceklerini, onları ancak işçi sınıfının ve diğer emekçi sınıf ve tabakaların örgütlü gücünün iktidarı terke zorlayabileceğini bilirler. İşçi sınıfı ile egemen sınıflar arasındaki iktidar mücadelesinin şeklini, bu mücadelenin yürütüldüğü ülkelerdeki ve dünyadaki şartlar belirler. Sosyalistler işçi sınıfının iktidar mücadelesini sosyalist örgüt içinde ve bu mücadelenin çeşitli şekiller alabileceğini göz önünde tutarak yürütmek zorundadırlar. Devrimci mücadele sürdürülürken bir yandan tüm imkanları, özellikle demokratik hak ve özgürlükleri sonuna kadar kullanmakla yükümlü olduğumuzu, öte yandan da egemen sınıfların bu imkanları, örneğin ülkemizde bugün için var olan sınırlı demokrasiyi ortadan kaldırmaya yeltenebileceklerini unutmamak gerekir. Sosyalist hareket, burjuvazi hangi baskı metotlarını kullanırsa kullansın, en geniş ve değişen şartlara en uygun şekillerde yürütülecektir. Ancak bir gurup «solcunun» sosyalist hareketi işçi sınıfının gücünü, sınıflar arasındaki kuvvetler dengesini göz önünde tutmadan, bu sınıfın partisi içinde ve çevresinde örgütlenme zorunluluğunu gözetmeden yürütmek istemesi işçi sınıfının ideolojisiyle bağdaşmaz ve işçi sınıfını burjuva sınıfı karşısında zayıflatır. Tüm sosyalistleri bu tutumlardan kaçınmaya ve mücadeleyi «ideolojide taviz vermeden - taktikte esnek olarak» yürütmeye davet ederiz.

«Türkiye'de sınıf mücadelesinin sertleştiği, burjuva sınıfının iktidarının sarsıldığı şu sıralarda devrimci mücadelenin yukarıda belirttiğimiz ilkelere uygun bir şekilde yürütülmesi özellikle önem kazanmaktadır. Egemen sınıflar ve onların iktidarı, işçi sınıfının siyasi ve ekonomik mücadelesini bastırmak, örgütlenmesini engellemek için yeni yeni oyunlar tezgahlıyor. İşçi sınıfına ihanet etmiş Türk - İş yöneticilerinin de desteğiyle hazırlanan bu oyunların yeni bir örneği 274 sayılı Sendikalar ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi ve Grev kanunlarında yapılmak istenen değişikliklerdir.

«AP-CHP sömürü koalisyonunun Büyük Millet Meclisine getirdiği tasarıya göre bir yandan su, havagazı ve elektrik üretimi ve dağıtımı ile ilgili işyerlerinde grev hakkı kaldırılırken, öte yandan da küçük sendikaların çalışma imkanları geniş ölçüde kısıtlanmakta, şimdiye kadar işçi sınıfının mücadelesine çeşitli darbeler indiren, Amerikan doları ile beslenen, işçiyi patrona satan Türk-İş yöneticilerinin sendika ağalığını garanti altına almaktadır. Yurdumuzda işçilerin büyük, güçlü sendikalar içinde örgütlenmeleri şüphe yok ki sosyalist hareketin başarıya ulaşması yolunda önemli bir adımdır. Ancak büyük ve güçlü sendikaların kurulması burjuva iktidarlarının kanunları ile değil, işçilerin, devrimci sendikacıların ve sosyalistlerin çabaları ile olur.

«İŞÇİ SINIFININ EN ETKİLİ SİLAHLARINDAN OLAN GREV HAKKINI ELİMİZDEN ALMAK İSTEYENLERLE MÜCADELE EDELİM!

«İŞÇİ SINIFININ İLERİ HAMLELERİNİ PATRON VE SARI SENDİKALAR KANALIYLA ÖNLEMEYE ÇALIŞANLARA KARŞI DİRENELİM, MİTİNGLER, YÜRÜYÜŞLER DÜZENLEYELİM. OYNANAN OYUNUN İÇ YÜZÜNÜ HALKA VE İŞÇİ KARDEŞLERİMİZE ANLATALIM».

Gençlik bu tasarıya direnecektir

«Demokratik üniversite» kavgasında iki insan öldü, işgaller, boykotlar, kavgalar oldu. Çok zaman geçti ve çok şey değişti 12 Haziran 1968'den buyana. Ama birtek şey değişmedi. İşbirlikçi sınıflar ve işbirlikçi öğretim üyelerinin KUTSAL İTTİFAKI. Genç adamlar ayaklandıklarında biliyorlardı ki, eğitim düzenine karşı kavga emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı kavgadan ayrı değildir. Ama herşeye rağmen üniversite içerisinde belli değişmeleri sağlıyabileceklerine inanıyorlardı. İnanıyorlardı ki, üniversiteler kurtarılmış, emperyalizmin ve uşağı sermayenin baskılarına karşı durabilir kurumlar haline getirilebilirler.

İki yıldır süren kavga onlara öğretti ki, üniversitelerde devrimci eğitimin sağlanabilmesi çok daha uzun direnişleri gerektiriyor. Çünkü işbirlikçilerin ittifakı kolay kırılmıyor. Çünkü üniversitenin içinde emperyalizmin uşağı beyinler vardı. Ve bu beyinler uşaklık etmesini, çok iyi biliyorlardı. Genç adamların sağlam önerileri yerine bu işbirlikçi beyinlerin himmetiyle öylesine bir tasarı çıkıverdi ki ortaya, sanki, üniversiteyi demokratik kılmak için genç adamlar ayaklanmamışlardı da, işbirlikçi beyler üniversiteyi bir daha faşist kılmak için, sultalarını bir kat daha artırmak için ayağa kalkmışlardı.

Ve bu tasarı Milli Eğitim Bakanlığından bir kat daha rezil edilerek tekrar senato'lara geri gönderildi. Şimdi tekrar görüşülecek. İşbirlikçi AP iktidarı ve onun dümensuyundaki senato komediye tekrar başlıyorlardı: Tasarıları ilk defa Milli Eğitim Bakanlığına gitmeden uzun süre senatolarda tutarak genç adamların karşısında somut hedef üniversite yönetimini bırakıp böylece hedef saptırabileceklerini sanan işbirlikçiler aynı oyunu, kanunlaşması arifesinde tasarıyı tekrar senatolara göndererek oynuyorlardı. Velakin oyuna gelinmeyecektir. Ve bir daha güçle yürünecektir bu namussuzlar ittifakının üstüne.

1968 Haziranında İstanbul Üniversitesi işgal komitelerinin tasarısının birtek amacı vardı. Üniversiteyi emperyalizmin, uşağı sermayedarların ve onların uşaklarının elinden kurtarmak. Bunun için:

1. Tam gün çalışma sisteminin uygulanmasını istiyorlardı. Bu sistem sermayenin üniversiteyi etkilemesini önleme yolunda etken bir silahtı.

2. Üniversitenin demokratik kılınması için öğrencilerin, asistanların söz ve oy hakkı sahibi olarak yönetime katılmalarını, asistanların, devrimci öğretim üyelerinin üzerindeki baskıların kalkması için kürsü şefliklerinin kalkmasını istiyorlardı.

3. Öte yandan müfredat programlarının ulusal gerçeklere göre düzenlenmesini ve tek taraflılıktan kurtarılmasını istiyorlardı. Altmışbeş yaş haddinin kabul edilmesiyle örümcekleşmiş beyinlerin tasfiyesinin gerçekleşmesini istiyorlardı.

Bu istekler, bir bütünün ifadesi idi. Bunlardan birinin kabul edilmemesi, diğerininin de kabul edilmemesi idi. Son olarak Senatolara tekrar gelen tasarı işbirlikçi iktidar ve işbirlikçi beyinlerin iğdiş ettiği, köklerinden koparılmış, faşist bir tasarıdır. Tamgün çalışmadan gayri önemli hiçbir istek kabul edilmemiştir. Aksine bir kısım hükümler eskisinden de geridedir. (Asistanlara ilişkin hükümler). Öğrencilerin, asistanların yönetime, söz ve oy hakkı olarak katılmadığı, kürsü sultalarının kalkmadığı, müfredat programlarının ulusal gerçeklerden uzak olduğu, faşist bir disiplin yönetmeliğinin yürürlükte olduğu bir üniversitede öğretim üyeleri tam - gün değil nasıl çalışırlarsa çalışsınlar, hiçbir anlamı yoktur.

Çünkü öğrenci istekleri, yukarda da belirttiğimiz gibi, bir bütündü ve bir tek amaca yönelikti, -üniversiteleri emperyalizmin ve uşağı sermayenin baskılarından kurtarmak. Tasarının son halinde ise tam - gün çalışma kabul edilmiş görülmektedir. Ama öte yandan üniversite içinde egemen olan işbirlikçi beyinlerin sultasını daha da güçlendirici hükümler getirilmektedir. Oynanan oyun açıktır: Tam - gün çalışma kabul edilmiş görünülerek öğrencilerin kafasında lehte bir kanaat yaratılmak istenmektedir. Aslında ise, üniversitenin anti - demokratik ve sermayeden yana yapısı, üniversite içerisinde egemen olan işbirlikçi unsurun varlığına en ufak şekilde dokunmayan, aksine güçlendiren hükümlerle devam ettirilmek istenmektedir.

Bir avuç işbirlikçi kapitalistin ve toprak ağasının emperyalizme bağlı iktidarında, elbetteki genç adamların devrimci istekleri yozlaştırılacak, mücadeleleri kırılmak istenecektir. Ancak genç adamlar bütün bunları bilerek yola çıkmışlardır ve bunlar onların devrimci enerjisini tüketemiyecektir. Demokratik üniversite kavgasını, bütün istekler tam olarak gerçekleşinceye kadar sürdürmek ve ana kavgadan ayırmadan yeni boyutlara ulaştırmak için direnişler sürecektir.

Sıtkı ÇOŞKUN

Fakültelerdeki Boykot Eylemleri

Ankara'da ayrıca Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi ile Siyasal Bilgiler Fakültesi İdari Bilimler Şubesi ve Eğitim Fakültesi öğrencileri de boykota başlamışlardır.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğrencileri ise, çarşamba günü düzenledikleri bir forumla süresiz boykot kararı almışlardır. Öğrenci temsilcileri ve Fikir Kulübü yöneticileri, üniversite sorununun Türkiye'deki devrimci kavga dışında bir çözümyoluna sahip bulunmadığını belirtmişler, savaşlarının bağımsızlık ve demokrasi savaşımızın bir parçası olduğunu tekrarlamışlardır. Fakültelerinin isminin SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ olarak değiştirilmesini isteyen öğrencilerin Dekanlığa verdikleri muhtırada, istekleri şöyle sıralanmaktadır: «1 — Fakültenin iki kolda öğrenim yapması. 2 — Dil öğreniminin yeniden düzenlenmesi, 3 — Tek dereceli sınav sistemi, 4 — Yedinci sömestrden sonra tezlerin paralı olarak yapılması, 5 — Öğretim üyeleri arasındaki çatışmalarda öğrencinin zarar görmemesi ve her türlü faşist baskıların kaldırılması.

Ayrıca, İstanbul Üniversitesi'ne bağlı Diş Hekimliği Fakültesi öğrencileri, pazartesi günü düzenledikleri bir forumdan sonra fakülte içi nedenlerle süresiz boykota başlamışlardır.

Orman Fakültesi'nde ise üç öğrencinin atılması yüzünden bir süredir devam eden boykot karşısında yönetim kurulu ve dekan istifa etmek zorunda kalmışlardır.

İstanbul Teknik Üniversitesi'nde ise, yeni öğrenci yönetmeliğinin anti - demokratik hükümlerini protesto etmek üzere bir süreden beri boykotta bulunan öğrenciler, üniversite senatosunun bir türlü toplanıp isteklerini görüşmemesi nedeniyle perşembe günü Rektörlük binasını işgal etmişlerdir.

Güzel Sanatlarda Eğitim Durduruldu

Devlet Güzel Sanatlar Akademisi öğrencileri ise, düzenledikleri forumda, «eğitimin durdurulması» kararı almışlardır. 1968 Haziran'ında en uzun direnişlerden birini yapan Akademili öğrenciler, elde ettikleri demokratik hakların ve o günden bu yana sürdürülen eğitim çalışmalarının faşist eğilimli kadrolar tarafından geriye götürüldüğünü, bu koşullar altında eğitimin sürdürülmesinin olanaksız olduğunu belirterek, akademide kesin bir operasyon yapılması gereğini ortaya koymuşlardır.

«Bilimde İlerleme kaydedildiğine inananlar, yeni görüşlerle eski görüşlerin yanyana özgürlüğünü isteyemezler. Ancak yeni fikirlerin eski fikirlerin yerini almasını savunabilirler» sloganının büyük boyda yazılıp asıldığı Akademi salonundaki forumda Akademi Öğrenci Derneği yöneticileri, «Haziran direnişi sonunda akademinin bütün üyeleri tarafından saptanan 'öğrencilerin yönetime katılma ilkesi', söz ve oy hakkı ile, akademi yönetiminin bütün sorumluluğunu içeriyordu. Ne var ki, çıkarılan teşkilat kanunu öğrencinin yönetime katılma hakkını yasallaştırmamıştır. Yeni yönetmelik, öğrencilerin yönetime katılmalarını temsilciler kurulunun isteğine bırakmıştır, yani yasal hak yoktur, yani Demokratik Üniversite yoktur. Demokratik kürsüler yerine despotik kürsüler kurulmaya çalışılmaktadır.» demişlerdir. Bir başka öğrenci de, eğitim sorununun genel düzen sorunundan soyutlanamayacağını belirterek, «Sorunlarımız ancak DEMOKRATİK HALK İKTİDARI ile çözülecektir» demiştir.

Alkılıç'ın Açıklaması

Önceki hafta hapishaneden tahliye edilen Şadi Alkılıç'ın dergimize verdiği demeçte «Nihai hedefimiz sosyalist devrim» şeklinde bir cümle yeralmıştır. Alkılıç, gönderdiği bir açıklamada, sözlerinin yanlış aksettiğini, doğrusunun «Tek hedefimiz sosyalist devrim» olduğunu bildirmiştir.

NECMETTİN BÜYÜKKAYA
— Doğu Kültür Ocağı Bşk. —

İstanbul'da Doğu kültür ocağı açıldı

İstanbul Devrimci Doğu Kültür Ocağı lokali hafta içerisinde yapılan bir toplantıyla açılmıştır. Lokalin açılışıyla ilgili olarak düzenlenen toplantıda İ.D.D. Kültür Ocağı başkanı Necmettin Büyyükkaya, Örgütlenme Kolu Başkanı Hikmet Bozçalı ve yazar Mehmet Emin Bozarslan birer konuşma yapmışlardır. Büyükkaya yaptığı konuşmaya örgütün amacını açıklıyarak başlamıştır:

«Türkiye'de ileri üretim biçimine geçişin etkin bir unsuru olan devrimci kültürün geliştirilip yayılmasını gerçekleştirmek için bilimsel davranan ve düşünen üyelerin dayanışma, karşılıklı eğitim, iş ve eylem birliğini sağlamak örgütümüzün amacıdır.»

Daha sonra emperyalizmin dünyadaki zulmü ve Doğu Anadoluda yaşıyan halkların zor hayat şartlarına değinen Necmettin Büyükkaya bu kötü şartlara karşı direnen dünya halkları ve devrimci güçlere katılma yönünde örgütlenmenin ilk şart olduğunu açıklamıştır. Daha sonra bu örgütlenmenin temellerini ortaya koyarken şunları söylemiştir:

«Bizim, örgütlenme anlayışımız bilimsel sosyalizmdir. Bugün için örgütlenme alanımız yüksek öğrenim gençliğidir. Bu kesim içinde devrimi başaracak esas kitlelere öncü birlikler yetişecektir. Bir yanda gençlik eğitilip sağlam kadrolar yetişecek bir yandan da bu sağlam kadrolar geniş işçi - köylü kitleleriyle bağ kurarak bilimsel sosyalizmin gereğini yerine getireceklerdir.

«Biz, devrimci sosyalist kadrolar isek elbette aramızda anlaşmazlıklar, gruplar ve çelişmeler olacaktır. Bu korkulmaması gereken bir yandır. Sosyalistler bu çelişmelerden korkmamalıdırlar.

«Biz, bu işin öncü birlikleriyiz. Her sorunu iyi bilmediğimiz bir toplum içinde yaşamaktayız ve mücadele vermekteyiz. Anlaşmazlıkların ana sebebidir. Süreç içerisinde sosyal pratik bizi olgunlaştırıp geliştirecektir. Ve teori - pratik tamamlaşması vararak özdeşleşecektir. Başarı bununla mümkündür. Halk kitleleriyle birlikte mücadele verebilmek onları kendi mücadelelerine katabilmek süreç içerisinde oluşacaktır. Öncü birliklerin bu gerçeği soğukkanlılıkla kabul etmesi gerekir. Kısmi ve yerel başarısızlıklardan yılmaması gerekir.

«Örgütümüz içinde görevin büyüğü küçüğü yoktur. Görev görevdir. Bina yapılırken taş taşıyanda duvar örende binayı yapandır. Mesele herhangi bir yerde görev alan kişinin o yerde kendisine düşeni yapması kabiliyetine, ehliyetine göre kendisinden bekleneni vermesidir.

«Mesele insanlığın, halkların mutluluğudur. Bunun yolunu yöntemini bilimsel sosyalizmin ustaları göstermişlerdir. Bu uğurda çalışanlara onların söyledikleri aydınlık getirir. Birbirimizle omuz omuza verip, hızlı bir tompo ile çalışmalıyız. Görevinin ciddiyetle üzerinde duran ısrarla çalışanlar dostlarımızdır. Tabii ki en saygıdeğer kişiler bunlardır. Ve eğer başarmak istiyorsak böyle olmamız gerekir.

«Gerçek dostlarımızın en önemli görevlerinden biri de söz söylemeyi kağıttan kaplan kişilere bırakmamaktır. Ancak bu fedakarca emekleri heba olmaktan kurtarır.

«Bütün bunlar kadroların yapacağı işlerdir. Şu halde görevimiz kadro yetiştirmek olmalıdır. Ancak bu şekilde yürekli kavgamızda sürekli eylem kotarabiliriz. İlk görevimiz, üyeleri akıllarına gelen eylemleri geliştirip başarabilecek eylem dostları haline getirmektir. Onlar yapmak istediklerinin üstesinden gelecekleri bilgilenmelerle silahlandırmalıyız. Bu nedenle birlikte, hep beraber, usanmadan, yılmadan, yorulmadan kadrolaşma yolunda kendimize düşeni yerine getirmeliyiz.

«İstismarcının, kişisel çıkarcıların, laf ebelerinin, her atılma dur diyenlerin korkakların aramızda yeri olmadığını sık sık tekrarlamalıyız.

«NE MUTLU HALKIN KURTULUŞUNA HAZIRLANAN ÖNCÜ BİRLİKLERİN İÇİNDE YERALANLARA.

«KAHROLSUN FAŞİZM.

«KAHROLSUN EMPERYALİZM.

«KAHROLSUN AMERİKAN EMPERYALİZMİ

«YAŞASIN HALKLARIN GERÇEK EŞİTLİĞİ.

«YAŞASIN HALKLARIN GERÇEK KARDEŞLİĞİ.

«YAŞASIN EMPERYALİZME KARŞI DÖĞÜŞEN ORTADOĞU HALKLARININ ZAFERİ.

«YAŞASIN TÜM SÖMÜR... YE KARŞI SAVAŞAN ... LUM DÜNYA HALKLA...

Siyasi bunalımın ardındaki gerçek!

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK ÇIKMAZI

1970 yılının ilk aylarında Türk ekonomisi yapısal sorunlarını henüz çözememiş durumdadır. Yapısal sorunların zaman zaman su yüzüne çıkarttığı problemler için bulunan geçici çözümler ise uzun ömürlü olmamakta ve Türkiye'nin ekonomik durumu geçici çözümler ve palyatif tedbirlerle geçiştirilemiyecek güçlüklere doğru yol almaktadır.

Ekonomimizin bugünkü bellibaşlı yapısal niteliklerini şöylece sıralamak mümkündür:

a. Ekonomi halen esas olarak tarıma dayanmaktadır. Tarımsal üretim iklim şartları ile dalgalandığından genel ekonomik durum da bundan etkilenmekte ve zaman içinde istikrarsızlıklar göstermektedir.

b. *Sanayi sektörü kesin olarak hafif* sanayiden oluşmakta ve geniş ölçüde ithalata dayanmaktadır. Sanayiin ihracata yönelmesi için birçok tedbirler alınmakta, fakat bunların etkisi çok düşük olmaktadır. Türk sanayii esas olarak montaja yönelmiştir ve **«içe dönük, fakat dışa bağımlı»** bir hafif sanayidir. Türk ekonomisinin en önemli sorunlarından biri bu noktada yatmaktadır.

c. Ekonomimizde hizmetler sektörü aşırı bir şekilde genişlemiştir. 1950-52'de sanayiin milli gelir içindeki payı %12 iken, bu pay 1966-68'de ancak %18'e çıkmış, fakat hizmetlerin payı 1950-52'de %38 iken 1966-68'de %47'ye yükselmiştir. Ticaret sektöründeki kâr oranı tarımdan ve sanayiden çok daha yüksektir. **Dolayısıyla, ekonomimize üretken sektörler yerine üretken olmayan sektörler hakimdir.** Bu hakimiyet iktisadi kaynakların etkin dağılımını engellemekte ve iktisadi kalkınmayı geciktirmektedir.

d. İstihdam sorunu ancak yabancı ülkelerdeki iş imkanları dolayısıyla hafifletilebilmektedir. Yüzbinlerce işçinin yurt dışına gitmesi Türk ekonomisindeki açık işsizlik probleminin yaratacağı toplumsal sorunları önlemektedir. Sadece 1969 yılının Ocak - Kasım döneminde yurt dışına giden işçi sayısı yüzbini aşmıştır, ve bu sayı 1968 yılının Ocak - Kasım döneminde yurt dışına giden işçi sayısının (kırk bin) iki buçuk mislidir. Yurt dışına giden her işçi ekonomimiz için bir kayıptır. İstihdam sorunuyla ilgili ikinci tip kaynak kaybı da gizli işsizlik dolayısıyla ortaya çıkmaktadır. Bir işle meşgul görünen bu kişiler aslında üretime hiçbir katkıda bulunmamaktadırlar.

e. **Kaynakların etkin kullanılmayışları dışında, adaletsiz bir şekilde dağıldıkları da açıkça görülmektedir.** Bu adaletsiz dağılım, sınıflar arası gelir bölüşümü farkları biçiminde ortaya çıktığı gibi, bölgesel adaletsizlik biçiminde de kolayca göze çarpmaktadır. Örneğin 1960 yılında, imalat sanayiinde yaratılan toplam katma değerin 1/4'inden fazlası İstanbul'a aitti. Aynı şekilde, enerji, ticaret, ulaştırma haberleşme, hizmetler sektörlerine ait toplam katma değerler içinde İstanbul'un payı 1/4'e yakındır. 1963 yılında, İmar ve İskan Bakanlığınca hazırlanmış olan bir ön planda 1980 yılına ait tahminler yapılmakta ve İstanbul'un, 1980'de imalat sanayiine ait toplam katma değer içindeki payının %40'ı aşacağı, inşaat sektöründeki payının 1/3'ü bulacağı ve enerji sektöründeki payının da 1/4'ü aşacağı belirtilmekteydi. Yurdumuzda kapitalist ekonominin sağladığı **«bölgesel adalet»** ancak bu kadar olabilmektedir.

Bir süre önce gazetelerde açıklanan Doğu Holding'in kurulması probleme şüphesiz hiçbir çözüm getirecek değildir. Sadece eleştirileri yumuşatmak için atılmış bir adımdır. Bölgesel adaletsizliğin doğuş sebebi özel marjinal fayda ile sosyal marjinal fayda arasındaki farklılıktır. Şöyle ki, Doğuya yapılacak bir yatırımın sermayedara sağlayacağı özel fayda oldukça düşüktür ve sermayedar doğal olarak başka bölgeleri tercih edecektir, halbuki Doğuya yapılacak yatırımın sosyal faydası diğer bölgelere yapılacak yatırımlardan daha yüksektir ve yatırımın Doğuya yapılmayışı toplam sosyal faydanın maksimum olmasını engellemektedir.

1969'da Türk Ekonomisi

1969 yılı üretim ve yatırım açısından pek parlak bir yıl olmamıştır. Özellikle hammadde ithalatındaki tıkanıklıklar bazı üretim kollarında aksamaya sebep olmuştur. 1969'un Ocak - Ekim döneminde yatırım malları ithalatı 1968'in aynı dönemine oranla, %3 kadar daha az olmuştur. Yatırım malları arasında da inşaat malzemesi ithalatı %46 oranında yükselirken, makina - teçhizat ithalatı %7 gerilemiştir. 1968 ve 1969'un Ocak - Ekim dönemleri karşılaştırıldığında görülmektedir ki, toplam ithalatımızda hammaddelerin ve özellikle tüketim maddelerinin payı artmış, yatırım mallarının payı ise azalmıştır. Bunun, kalkınmanın gerekleri ile bağdaşmadığı açıktır. Öte yandan ihracat ciddi bir artış gösterememiş ve dış ticaret sorunumuz daha da kötüye gitmiştir.

Tarım kesiminde, pamuk ve tütün üretimi 1968'deki seviyeden daha düşük olmuş, buğday üretimi de tahminlerin altında kalmıştır. Sanayi kesiminde, ancak belirli kollarda, üretim umulan seviyeye ulaşmıştır. Kaldı ki sanayi kesiminde hedefler gerçekleşmiş olsa bile, aslında, saptanmış olan hedefler zaten gerçek sanayileşme (ağır sanayiin kurulması) anlamını taşımamaktadır. Diğer yandan, umulanın oldukça üstünde bir gelişme göstermiş olan kesim inşaat sektörüdür. 1968 ve 1969 yıllarının Ocak - Eylül dönemleri karşılaştırıldığında, değer itibariyle ev inşaatının %24, ticari yapı inşaatının da %31 oranında yükseldiği görülmektedir. Diğer yandan, aynı dönemde sınai yapı inşaatı (değer olarak) %61 oranında gerilemiştir. Demek oluyor ki, ekonomi genel olarak çarpık gelişmesine devam ederken (yani gerçek kalkınmaya uygun olmayan yönde), inşaat sektörü de kendi içinde buna paralel bir gelişme göstermiş ve üretken dallar yerine üretken olmayan dallara yönelmiştir.

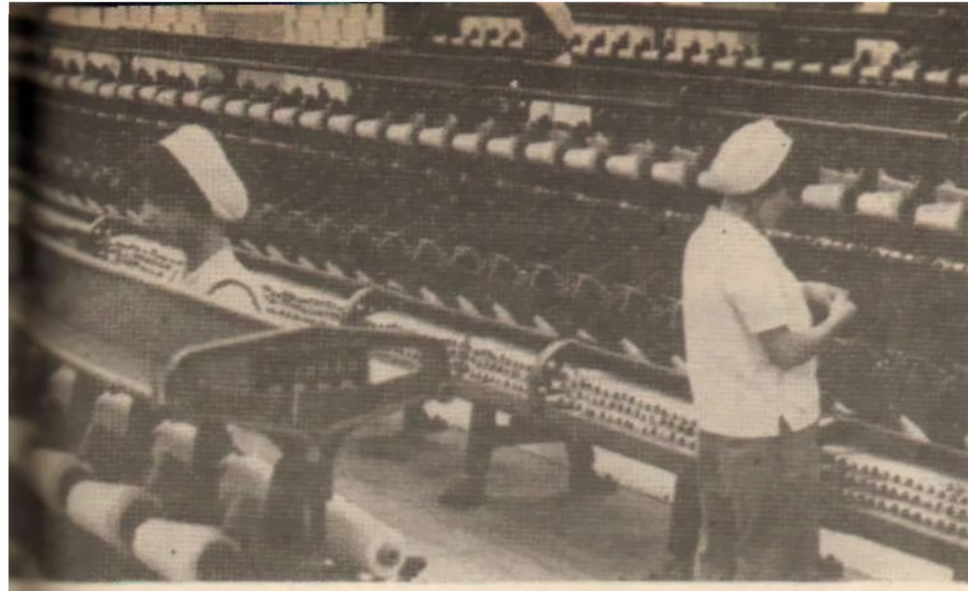
1969 yılının getirdiği önemli gelişmelerden biri fiyat artışlarındaki şiddetlenmedir. Az gelişmiş ülkelerin hemen tümü yapısal olarak enflasyonla karşı karşıyadırlar. Bu yapısal neden de kapital faktörünün kıt oluşu dolayısıyla üretimin talebin altında kalmasıdır. 1969'daki fiyat artışlarında, bu genel neden dışında, vasıtalı vergilere yapılan zam da rol oynamıştır. Vasıtalı vergilere yapılan zamlar sadece vergili malların fiyatlarını arttırmakla kalmamış, bu mallarla bağlantılı malların da fiyatlarının yükselmesine sebep olmuştur. Ticaret Bakanlığının yaptığı *bir* açıklamaya göre, *1969*'da Ankara'da geçinme indeksi %8 yükselmiş, İstanbul'da da gıda maddeleri toptan fiyatları %7 artmıştır. Bazı gıda maddelerindeki fiyat artışı %100'e yaklaşmıştır. Fiyat artışlarının önemli bir kısmı tekel maddelerine yapılan zamdan sonra ortaya çıkmıştır. Bu durumda, kamuoyunda **«fiyatlar hızla yükseliyor ve hızla yükselecek»** kanısı uyanmıştır. Bu kanı ve bekleyişin 1970 yılında ekonomiyi etkilemesi beklenmelidir. Fiyatların şiddetle artacağı kanısı nakdi işlemleri ve özellikle borç vermeyi daha az cazip hale getirecek, yatırım kararlarında temkin ve isteksizlik yanında gayri menkule hücuma yol açacaktır. Ve nihayet, aynı kanı ile bazı mallara normalin üstünde bir talep doğacak, bu ise fiyatlardaki artışı daha da şiddetlendirecektir.

Ekonominin dış ilişkileri nereye gidiyor

Sürekli olarak açık veren dış ticaret yıllardır dış kredilerle dengeye getirilmekteydi. Bu süreç içinde kapitalist iktidar, biriken borçlara önem vermediği gibi, dış kredilerin azalacağı ya da tükeneceği günler için önceden gerekli köklü adımları da atamamıştı. 30 Eylül 1969'daki kesin durum itibariyle, dövizle ödenmek üzere aldığımız dış borçların toplamı 2.14 milyar dolardır. Bunlar için ödenecek faiz tutarı da 750 milyon doları aşmaktadır. Bu borçlara ait süre 2014 yılına kadar uzanmaktadır. Demek ki bundan sonra hiç borç alınmadığı takdirde, önümüzdeki 45 yıl içinde dövizle ödenmesi gereken toplam borcumuz (anapara + faiz) 3 milyar dolara yakındır. Bu borcun sadece 1/4 kadarı uluslararası kuruluşlara, geri kalanı da değişik ülkeleredir. Toplam borcun 1/3'den fazlası da direkt olarak Amerika'yadır. Dış ticaret sorunu çözümlenemediği sürece Türk ekonomisinin dışardan borçlanacağı şüphesizdir. Dış borçların geçici de olsa ferahlatıcı etkileri artık kalmamıştır, çünkü her yıl geri ödenmesi gereken miktar önemli meblağlara ulaşmaktadır. 1970 yılında dövizle geri ödenmesi gereken tutar 209 milyon dolardır. (Bunun 50 milyonu faizdir.) Bu yıl yapılması beklenen ihracatın değeri 600 milyon dolar olduğuna göre, ihracat gelirinin 1/3'den

DAR GELİRLİ EMEKÇİ
— Kalkınmanın (!) da yükünü o taşıyor —

fazlası dış borç ödemeleri için dışarı gidecektir. (1) 1970 yılında beklenen dış ticaret açığı da 280 milyon dolardır. Bu durumda, yine dışardan borç almak zorunlu olmaktadır. Fakat, dış kredi olanakları gitgide azaldığından, 1970 ve onu izleyen yıllar Türk ekonomisinde epey sıkıntı yaratacaktır. Özellikle A.B.D. verdiği dış kredilerde, kendi sorunları dolayısıyla, azaltmaya gitmektedir. Bu durumda, Türkiye ekonomisini yöneten kapitalist iktidar şu iki sonucu kabullenmek zorundadır:

a. A.B.D.'den sonra Batı Almanyadan alınan borçlar önem kazanmaya başlıyacak, bu arada Sovyetler Birliğinden de kredi bulma imkanları peşinden koşulacaktır. Batı Almanyaya olan borcumuz (faiz + anapara olarak) daha şimdiden 400 milyon doların üstündedir.

b. Toplam olarak azalan dış kredi olanakları dolayısıyla ekonominin dış ödemeler sorunu gitgide ağırlaşacak ve ekonomiyi baskı altına alacaktır.

Ortak pazar konusu

Türkiyenin geçiş dönemine girip girmemesi hakkında hâlâ kesin karar verilmemiştir, fakat Türkiyenin iktisadi sorunlarına gerçekçi açıdan bakanlar için Ortak Pazar konusu artık kesin olarak gün ışığına çıkmıştır:

1) Ortak Pazara girmekle, zaten kör - topal olan sanayiimiz, artık altından hiç kalkamıyacağı bir darbe yiyecektir.

2) Ortak Pazara girmekle - ihracatımızın artacağı kabul edilse bile - ithalatımız ciddi bir yükseliş gösterecektir. Ortak Pazar dolayısıyla doğacak ithalat artışının iki önemli sebebi vardır: a) Anlaşma dolayısıyla miktar sınırlamaları yavaş yavaş kalkacaktır. b) Yine anlaşma gereğince, gümrük vergileri önce gitgide indirilecek ve sonunda tamamen kaldırılacaktır. Bu iki gelişme ithalatı teşvik edecektir.

3) Ortak Pazara girmekle ihracatımızın artacağı ümidinin boş olduğu açıktır: a) Ortak Pazar ülkeleri tarımsal mallarımız için geniş pazar niteliği taşımamaktadır. Çünkü, bizzat Ortak Pazar ülkelerinde, bazı tarımsal maddelerde arz fazlası vardır. Ortak Pazar Komisyonu Başkan Vekili Mansholt'un ifadesi ile, **«Gelecekte, Avrupalılar Türkiyeye sanayi, mamulleri satarken, bir tarım ülkesi olarak nitelenen Türkiyeye yağ, şeker, et ve hatta dondurulmuş balık ve tavuk satışını da bir o kadar arttıracakları muhakkaktır.»** Meyva ve sebzede de Ortak Pazar ülkeleri ithalat ihtiyacını ortadan kaldıracak ve kendi kendine yetecek bir düzeye doğru ilerlemektedir. Kısacası, ihracını ümidettiğimiz tarım maddelerinde bile, Ortak Pazar pazar olmaya değil, bizi pazar yapmaya niyetlenmektedir. b) Ortak Pazara katılmakla elde etmeyi umduğumuz avantajlar gitgide azalmaktadır. Çünkü bize rakip olabilecek birçok ülke Ortak Pazar'la ticari anlaşmalar imzalıyarak özel avantajlar sağlamaktadır.

4) Kıscası: a) Türkiye Ortak Pazara girmekle tarımsal maddelerde ihtisaslaşmıya itilecektir. İktisadi ve politik açılardan bunun ne kadar sakıncalı olduğunu belirtmeye gerek yoktur. b) İhracat, sanıldığı gibi, ciddi bir artış göstermiyecek, buna karşılık ithalatta yükselmeler başgösterecektir. Bunun etkisiyle dış ödemeler sorunu daha da kötüye gidecek ve Türk ekonomisinin dışa bağımlılığı artacaktır.

Türkiye ekonomisinin karakterini tayin eden tarım sektörü verimliliğini artıramaz ve pazar kaybederken, sanayileşme de montajcılıktan öte gidememekte, tekstil v.s. sanayiler de, yabancı rekabetin tehdidi altında bulunmaktadır...

Yabancı Sermaye

Ekonominin dışa bağımlılığını arttıran faktörlerden biri de yabancı sermayedir. Kauçuk, kimya, elektrik makineleri, taşıt yapım onarım gibi sanayilerde - ki bunlar Türk ekonomisinin ön planda gelen sanayi dallarındandır yabancı sermaye önemli (hatta hakim) bir rol oynamaktadır. Türk sanayiinin köşe başlarını tutmuş olan yabancı sermaye, yerli özel sermayenin de üstünde kâr oranları ile çalışmaktadır. Örneğin 1959-64 döneminde yerli sanayide, vergiden önceki kârın sermayeye oranı %19 iken yabancı sermaye için aynı kâr oranı %46 idi. Elde edilen kârların transferi problemi ise ağırlığını gitgide arttırmaktadır. Transfer edilebilir kazancın ihracat gelirlerine oranı sürekli olarak yükselmektedir. Bu yükseliş bugünkü hızla devam ederse, beş - altı yıl sonra, her yıl ihracat gelirimizin %10'u yabancı sermayenin kârı olarak dışarıya transfer edilecektir. Dolayısıyla, yabancı sermaye de önceleri ödemeler dengesini az da olsa rahatlatıcı bir görünüşte iken, gitgide bir problem halini alacaktır. Bu konuda ortaya çıkmış olan diğer hususları şöylece sıralayabiliriz: a) Yabancı sermaye, bazılarının iddia ettiği gibi, modern teknoloji getirmemektedir. Bu açıdan dikkate değer bir katkısı yoktur. b) Yabancı sermaye ithal ikamesine yaramamakta ve kullandığı hammaddelerinin önemli bir bölümünü ithal etmektedir. Bu ithalat, çoğunlukla dünya piyasalarından daha yüksek fiyat ödenerek ana kuruluştan yapılmaktadır. c) Yabancı sermayenin ihracatı arttırıcı etkisi söz konusu değildir. d) Yabancı sermaye işbirlikçi sınıfın palazlanmasında önemli bir rol oynamakta ve onunla birlikte Türkiyenin montaja dayanan ve tüketim maddeleri üreten **«çarpık sanayileşme»** biçimini ortaya çıkartmaktadır.

Vergiler

Devlet giderlerinin hızlı bir şekilde yükselişine karşı, devlet gelirlerini de artırma zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Devlet gelirleri belli başlı üç kanaldan elde edilebilir: a) Vergi, b) Borçlanma ve c) Açık finansman, yani para basma.

Basılan paraya karşılık olarak üretimde de bir yükselme yoksa, para hacminin artışı fiyatları yükseltir ve enflasyona yol açabilir. Enflasyon, birçok iktisadi ve sosyal sorunu da beraber getirdiğinden, açık finansman çok dikkatle başvurulması gereken bir yoldur. Özellikle az gelişmiş ülkelerde, bireylerin gelir düzeyleri çoğunlukla düşük olduğu için devletin bunlardan borç alma olanağı da azdır. Dolayısıyla geriye kalan vergi alma şıkkı en önemli kaynak olmaktadır.

Birçok az gelişmiş ülkede olduğu gibi, Türkiye'de de vasıtalı vergiler çok önemli bir yere sahiptir. 1965 - 69 döneminde gerçekleşen devlet gelirleri içinde vasıtalı ve vasıtasız vergilerin payları şöyledir:

	1965	1969 (tahmini)
Vasıtasız	% 26.3	% 30.9
Vasıtalı	53.3	54.4

Her iki vergi türünün artışından da anlaşıldığı gibi, devlet gelirleri içinde vergilerin payı gitgide yükselmektedir. Vasıtasız vergilerin içinde gelir vergisinin payı 3/4 kadardır. Kurumlar vergisinin payı da son yıllarda %15'ten %20'ye doğru yaklaşmaktadır. Servet vergileri grubuna giren Bina Savunma V., Veraset ve İntikal V. ve Motorlu Kara Taşıtları V.'den elde edilen toplam tutarın sadece vasıtasız vergiler toplamı içindeki payı bile %6'nın altındadır, toplam devlet gelirleri içindeki payı ise tabii çok daha önemsizdir. Gelir vergisinde de, özellikle beyannameli mükellefler tarafından, büyük ölçüde vergi kaçakçılığı yapıldığı herkesçe bilinen bir gerçektır.

Vasıtalı vergiler grubuna giren vergiler arasında en önemlileri ve bunların sadece vasıtalı vergiler toplamı içindeki payları (1969 tahminlerine göre) şöyledir: İthalde alınan istihsal V. (%9), Gümrük V. (%8), İthalat damga resmi (%10), Dahilde alınan istihsal V. (%15), Tekel savunma ve safi hasılatı (%17). Vasıtalı vergiler, piyasa şartlarına göre bazan kısmen, bazan da tamamen yansıtılmaktadır ve bu vergiler çoğunlukla orta ve düşük gelir gruplarının kullandığı (talep elastikiyeti düşük) mallara konduğu için sonuçta zararlı çıkan da bu gruplar olmaktadır.

Reddedilmiş olan 1970 bütçe tasarısına göre, 1970 gelirleri 1969 gelirlerinden 6 milyara yakın daha fazla olacaktı. Bu fazlalığın da esas olarak Tekel maddelerinden alınan istihsal V. gelirlerindeki 1.7 milyarlık, Gelir V.'ndeki 1 milyarlık, Akaryakıt İstihsal V.'ndeki 0.5 milyarlık gelir artışları ile sağlanması düşünülmekteydi. İktidarın bu artışları başarmak amacıyla almağa niyetlendiği tedbirler bazı çevrelerce çok iyimser bir şekilde yorumlanmış ve iktidarın sol nitelik taşıyan bir hareketi olarak kabul edilmiştir. Şüphesiz, kapitalist bir iktidar bile, emekçi sınıfların baskısı karşısında hakimiyetini sürdürmek için taviz verme yoluna gidebilir. Fakat, konması düşünülen vergiler bunun bir örneği değildir.

Sonuç

Türk ekonomisinin bugün dayanmış bulunduğu dönemeçten sonra karşılaşması kesin olan sorunları kısaca şöyle sıralayabiliriz:

1. Dış kredi olanakları azalacak, dış ödeme sorunları artacak, ithalatta kısıntı yapmak zorunlu olacaktır.

2. İthalattaki kısıntı belirli sanayi dallarını hammaddesiz kılacak, bu dalların üretimi azalacak ve genel olarak toplam üretim hacmi artışı yavaşlıyacaktır. Bunun fiyatlar üzerindeki etkisi olumsuz olacaktır.

3. Bütçenin reddi ve kabinenin uzun süre kurulamayışı kamuoyunda ve müteşebbislerde güvensizlik yaratmıştır. Bütçenin reddi dolayısıyla kamu hizmetlerinde bir aksama meydana gelirken, buhranın psikolojik ve politik etkileri dolayısıyla piyasada bir tereddüt ve durgunluk dönemi başlıyacaktır.

4. 1969'un sonunda hızlanmış olan fiyat artışları (2 ve 3'te sayılan sebeplerin de etkisiyle) devam edecek ve büyük bir ihtimalle bir enflasyona girilecektir.

Bütün bunların ışığında devrimcilere düşen görev çok açıktır: Kapitalist iktidarın yarattığı iktisadi bunalımı, nedenleriyle birlikte, emekçilere açıklamak, emekçilerin bu bunalım içinde bilinçlenmelerini ve eyleme geçmelerini sağlamak.

---

(1) Türk lirası ile ödenecek dış borçların toplam tutarı 5.3 milyar TL. olup ödeme süresi 2014'e kadardır. 1970 yılında geri ödenmesi gereken miktar 275 milyon TL.'nin üstündedir.

Burhan T. ENER

Sosyal mücadeleler tarihinde bir dönüm noktası

1871 Paris Komünü'nde şehir ateşler içinde (solda) ve komüncüler, işbirlikçileri kurşuna diziyorlar (sağda)

Marx'ın Ölüm Yıldönümü

14 Mart, bilimsel sosyalizmin kurucusu Karl Marx'ın ölüm yıldönümüdür. 14 Mart 1883'te Karl Marx'ın ölümü üzerine düşünce ve mücadele arkadaşı Friedrich Engels'in sözlerini naklederek Marx'ı anıyoruz.

«...Insanlık bir beyni, zamanımızın en büyük beynini yitirdi. Proletarya hareketi devam edecek. Ama bu devamın odak noktası, Fransızların, Rusların, Amerikalıların, Almanların kararlı hareketlerinde, dahice ve mükemmel bir durum muhakemesinin verebileceği açık, itirazı gayrimümkün bir düşünceyi her an için kavrayıp kullanmağa Yönelmeleridir. Yöresel ışıklar ve küçük kabiliyetler, eğer aldatıcı değillerse, eyleme geçebilirler. Son zafer kesindir. Ama sapmalar, geçici ve yöresel hatalar, belki şimdiye kadarkinden de fazla olacaktır. - Bunlar şimdi de kaçınılmaz şekilde mevcuttur. - Fakat gene de bu işi sonuna kadar sürdürmeliyiz. Aksi halde neden burada olalım? Üstelik, bunlar yüzünden cesaretimizi yitirecek kişiler de değiliz.

(Engels'in Sorge'ye 15 Mart 1883 tarihli mektubundan)

Paris Komünü'nün işçi sınıfına öğrettikleri

V. i. Lenin

1871 Paris Komünü, dünya tarihinin dönüm notalarından biridir. Burjuva sınıfını dehşete salması ve dünya proletaryasını kamçılaması açısından Komün, uluslararası bir olaydır. 18 Mart Paris Ayaklanması ve «Mayıs Haftası» bütün tazeliğiyle dünya işçi sınıfının mücadelesinde yaşamaktadır. 1871 Paris Komünü ile çeliğe su verilmiştir.

Aşağıda, V. I. Lenin'in Komün'ün yıldönümü dolayısıyla 23 Mart 1908'de yazdığı bir yazıyı sunuyoruz.

1848 Devrimini sona erdiren hükümet darbesinden sonra, Fransa 18 yıl Napolyon rejiminin boyunduruğunda kaldı. Bu rejim ülkeye yalnızca ekonomik buhran değil, milli bir utanç da getirdi. Eski rejime karşı çıkan proletarya biri milli, diğeri de sınıfsal karakter taşıyan iki görev üstlendi - Fransa'nın Alman istilasından kurtulması ve işçilerin kapitalizmden sosyalist kurtuluşu. İki görevin bu birliği, Komün'ün emsalsiz özelliğini oluşturur.

Burjuvazi bir «milli savunma hükümeti» kurmuştu ve proletarya bu hükümetin önderliğinde milli bağımsızlık için mücadele etmek zorundaydı. Gerçekte bu, Paris proletaryası ile mücadele misyonu yüklenmiş «milli ihanet» hükümetinden başka bir şey değildi. Fakat gözü vatanperverlik hülyaları ile kararmış proletarya bunu göremedi. Vatanperverlik düşüncesinin kökeni 18. yüzyıldaki Büyük Devrime dayanıyordu; Komün sosyalistlerinin aklını karıştırıyordu; ve örneğin, su götürmez bir devrimci ve sosyalizmin ateşli savunucusu olan Blanqui, gazetesine «yurdumuz tehlikededir» gibi bir burjuva haykırışından daha iyi bir başlık bulamıyordu.

Vatanperverlik ve sosyalizm gibi çelişmeli görevleri birleştirmek, Fransız sosyalistlerinin ölümcül bir hatasıydı. Eylül 1870'de çıkan Enternasyonal'in Manifestosunda Marx, Fransız proletaryasını yanlış bir miliyetçi düşünceyle saptırılmaya karşı uyarmıştı. Büyük Devrim'den beri esaslı değişiklikler olmuş, sınıflar arası uzlaşmaz çelişmeler keskinleşmişti ve bir zamanlar bütün Avrupa gericiliğine karşı mücadelede tüm devrimci ülke birleşirken, şimdi proletarya, kendi çıkarlarını, kendisine düşman sınıfların çıkarlarıyla birleştiremiyordu. Milli utancın sorumluluğunu burjuvazi üstlenedursun, proletaryanın görevi burjuvazinin boyunduruğundan emeğin sosyalist kurtuluşu için mücadele etmekti.

Ve gayet doğal olarak burjuvazi «vatanperverliğinin» gerçek yüzü kısa bir süre sonra ortaya çıktı. Prusya ile alçakça bir anlaşmaya varan Versaille hükümeti, acil bir görevi yerine getirmeye koyuldu - kendisine büyük korkular veren Paris proletaryasının güçlerinin kökünü kazımak amacıyla saldırıya girişti. İşçiler Komün ve İçsavaş ilan ederek cevap verdiler.

Hernekadar sosyalist proletarya kendi içinde çeşitli gruplara bölünmüş idiyse de, Komün, burjuvazinin ilan etmekten öteye götüremediği demokratik görevleri proletaryanın bu birlik sayesinde sonuna kadar götürebilmesinin en mükemmel örneğidir. Hiç de karmaşık yasama yollarına başvurmadan, iktidarı ele alan proletarya, son derece basit ve dosdoğru bir yoldan sosyal sistemin demokratikleştirilmesini yürüttü, bürokrasiyi lağvetti, ve bütün resmi memuriyetleri seçime bağlı kıldı.

Fakat iki hata bu büyük zaferin ürünlerini mahvetti. Proletarya yarı yolda durdu: «Gaspedenlerin gaspedilmesi» işine girişeceği yerde, ortak bir milli görev etrafında daha yüksek bir adaleti gerçekleştirme hayallerine kapıldı; örneğin bankalar gibi kurumlar ele geçirilemedi. «Yalnızca değişiklik» gibi Proudhoncu teoriler sosyalistler arasında hâlâ savunuluyordu.

İkinci hata, proletaryanın aşırı alicenaplığı idi: düşmanlarını yok etme yerine onları ahlaki yönden etkileme yolunu seçti; İçsavaşta askeri harekatın önemini küçümsedi; Paris'te zaferini perçinlemek için Versaille'a kesin bir darbe vuracağı yerde durakladı ve Versaille hükümetine kanlı Mayıs Haftası için kara kuvvetlerini hazırlama fırsatı verdi.

Fakat bütün hatalarına rağmen Komün, 19. yüzyıldaki büyük proletarya hareketinin üstün bir örneğiydi. Marx, Komün'ün tarihsel önemine çok de-

ALT YAPI: Bir toplumun ekonomik temeli, o toplumun alt yapısıdır. **«Insanlar yaşayacak durumda olmalıdırlar ki, tarih yapabilsinler.»** İnsanların yaşayabilmek için yaptıkları ilk hareket, üretim hareketidir. İnsanların bütün diğer hareketleri bu üretim çabasına dayanır. Bu nedenle, bir toplumun alt yapısı, o toplumun ekonomik temeli demek olan üretim biçimi, üretim güçleri ve üretim ilişkileridir.

ÜST YAPI: Bir toplumun ekonomik temeli demek olan alt yapı üzerinde oluşan kültür, siyasi kurumlar, sanat, din felsefe, bilim, ideoloji ve benzerleri gibi toplumsal değerlerdir.

Bir toplum ekonomik alt yapı üzerine oturur. Yani üst yapı alt yapı tarafından belirlenir. Ancak bu belirleme tamamiyle bir tek yönlülük içinde olmayıp diyalektik materyalizme göre karşılıklı bir ilişki ve etki vardır. Başka bir deyişle alt yapı üst yapıyı belirler, fakat üst yapı da alt yapıyı etkileyerek oluşturur ve geliştirir.

Diyalektik materyalizme göre; her etkileyen, etkilediğinden etkilenerek oluşum gerçekleşir. Tek yönlü etkileyip de etkilenmeyenlerin varlığını savunmak metafizik bir görüştür.

Örneğin bir çiftçinin üretimi alt yapı, düşüncesi üst yapı olarak ele alınırsa, şunu söyleyebilriz: «Bir çiftçi, çiftçi gibi düşündüğü için çiftçi olmuş değil, çiftçi olduğu için çiftçi gibi düşünmüştür. Ancak çiftçi olmak çiftçi gibi düşünmeyi gerektirir ama, çiftçi gibi düşünmek de çiftçiliği oluşturur ve geliştirir. Yani: alt yapı üst yapıyı belirlerken üst yapı da alt yapıyı etkiler. Gelişme süreci, karşılıklı etkileme içinde oluşur.

İnsanlar içinde yaşadıkları ekonomik yapıya uygun düşünceler taşırlar. **«Bir kulübede bir saraydakinden başka türlü düşünülür.»** Çemişkezek'teki bir köy çocuğu ile Boğaz içinde bir köşkte oturan bir milyarder çocuğu farklı farklı düşünür. Her iki çocuğun düşüncesi de kendi kendilerinin ekonomik yaşantılarını etkiler.

KOMÜN'DE SİLAHLI PARİSLİLER
— İşçi sınıfının barikatlardaki mücadelesi —

ğer veriyordu - eğer Versaille takımının Paris proletaryasının güçlerini ele geçirmek için hain saldırısı sırasında, işçiler hiç mücadeleye girmeyip silah bıraksaydılar, proletarya hareketindeki bu zayıflığın, moral çöküntüsünün etkisi, işçi sınıfının savunma sırasında verdiği kayıplardan kat be kat üstün olacaktı. Komün'ün oldukça ağır olan fedakarlıkları proletaryanın genel mücadelesi içinde önem kazandı: Komün bütün Avrupa'da sosyalist mücadeleyi harekete geçirdi, içsavaşın gücünü ortaya koydu, vatanperverlik hülyalarını yıktı, ortak milli amaçlar yolunda burjuvazinin harcadığı çabaya olan saf inancı mahvetti. Avrupa proletaryasına sosyalist devrimin görevlerini somut olarak ortaya koymayı öğretti.

Proletaryanın öğrendiği ders unutulmayacaktır. İşçi sınıfı, tıpkı Rusya'da Aralık hareketinde olduğu gibi, bu olaydan faydalanacaktır.

Rus Devrimi'nden hemen önce, devrimi hazırlayan dönem ile Fransa'da Napolyon'un egemenliği dönemi arasında belli bir benzerlik vardır. Rusya'da da otokratik klik ülkeyi ekonomik buhrana ve milli utanca sürüklüyordu. Fakat yığın hareketleri için sosyal gelişim henüz gerekli koşulları yaratmadığından, devrimin patlaması uzun bir süre geriye atılmıştı ve gösterilen bütün cesarete rağmen devrim öncesi döneminin hükümete karşı birbirinden kopuk hareketleri yığınların ilgisizliğine karşı patlamıştı. Yorucu ve sistematik bir çalışmayla yalnızca Sosyal Demokratlar, yığınları - kitle hareketi ve silahlı içsavaş gibi- daha yüksek düzeydeki mücadele biçimleri için eğitti.

Sosyal Demokratlar, genç proletaryanın «ortak milli» ve «vatanperverlik» hayallerini çökertmeyi başardılar ve daha sonra kendi ağırlıklarını kullanarak 17 Ekim Manifestosu'nu Çarın elinden zorla alınca proletarya bir sonraki kaçınılmaz devrim aşaması - silahlı ayaklanma - için bütün gücüyle hazırlanmaya başladı. «Ortak milli» hayallerini yıkan proletarya, sınıf güçlerini kendi yığın örgütleri için yoğunlaştırmaya başladı. 1871 Fransız devrimine kıyasla Rus devriminin amaçlarının ve görevlerinin çok değişik olmasına rağmen, Rus proletaryası ilk defa Paris Komünü tarafından kullanılan aynı mücadele yöntemini -içsavaşı- kullandı. Komünden aldığı dersler sonucu biliyordu ki, proletarya barışçıl mücadele yöntemlerini bir kenara atmamalıydı- bunlar sıradan günlük çıkarlarına hizmet eder, devrim hazırlığı dönemlerinde de gereklidirler - fakat şunu hiç bir zaman unutmamalıdır ki, bazı durumlarda sınıf mücadelesi silahlı çatışma ve içsavaş biçimine dönüşür; öyle zamanlar olur ki, proletaryanın çıkarları düşmanı açık silahlı çarpışma yoluyla insafsızca yoketmeyi gerektirir. Bu ilk kez Komün'de Fransız proletaryası tarafından tecrübe edilmiş ve daha sonra Aralık ayaklanmasında Rus proletaryası tarafından başarıyla uygulanmıştır.

Ve işçi sınıfının bu muhteşem ayaklanması bastırıldıysa, da bir ayaklanma daha olacaktır ki, bu ayaklanma proletarya düşmanlarının güçlerini etkisiz hale getirecek ve sosyalist proletarya bundan tamamiyle galip olarak çıkacaktır.

Öğretmen Soruşturmasının Ortaya Koyduğu Gerçekler

İbrahim OSMANOĞLU

Öğretmen boykotu üstüne yaptığımız soruşturma, ANT'ın bundan önceki sayısında sona erdi.

Soruşturmaya giriş yazımızda da belirttiğimiz gibi, Türkiyedeki devrimci hareketin doğru bir stratejide gelişmesi, Türkiye devrimcilerinin bilimsel sosyalizmin rehberliğinde teori ve eylem birliğine varması yolunda bu tip eylemlerin sonuçlarının değerlendirilmesi yararlı olur kanısıyla bu soruşturma yapılmıştır. Nitekim soruşturmaya cevap aldığımız kişiler de aşağı yukarı bu noktada birleşmişlerdir.

TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt, İLK-SEN Genel Başkanı Kenan Keleş, TÖS eski genel başkanı Feyzullah Ertuğrul, asistan Mehmetcan Köksal, İTÜMMFÖB başkanı Ersin Kaya ve İşçi Birliği Başkanı Bekir Belovacıklı cevaplarında «öğretmen boykotunun nedenleri»ni bugünkü bozuk düzene bağladılar. Yine çoğunlukla, öğretmen boykotunu Türkiye'deki devrimci hareketin bir halkası olduğunu ve bu eylemin işçi sınıfı eylemleriyle bir paralellik gösterdiğini belirttiler. Yalnız Mehmetcan Köksal, «işçi sınıfı ile egemen sınıflar arasındaki mücadelede, öğretmenler boykotu sınıfsal bir ittifak niteliği ile ortaya çıkacak özelliklere sahip değildir» diyerek, arkasından öğretmenlerin «sınıfla aydınlatılabilecek bir ittifakta yerlerini alabileceklerini» ekliyor.

Bekir Belovacıklı öğretmen boykotunu küçük burjuvazinin okumuş kesiminin ileri bir hareketi olduğunu söylüyor ki, bu doğru, ancak «düzenin değişmesi açısından öğretmen boykotunu devrimci bir eylem saymaması» konusunda yanıldığını ve meseleyi işçi sınıfının ittifakları çerçevesinde değerlendiremediğini belirtmek isterim.

Soruşturmaya katılanların birleştiği en önemli noktalardan biride, «Kemalist İdeoloji»nin hararetle tartışılıp savunulduğu bu ortamda, devrimci hareketin fiili öncüsünün işçi sınıfı olduğunu, işçi sınıfının öncülüğündeki devrimci eylem başarılmadan, işçi sınıfı ve müttefiklerin iktidarı kurulmadan ezilen sınıf ve tabakaların kurtulamıyacakları gerçeğini ortaya koymalarıdır.

Okuyucular soruşturma cevaplarını elbette okumuş ve değerlendirmelerini de yapmışlardır. Biz sadece bir iki önemli gördüğümüz noktasına dokunduk. Bunu noktaladıktan sonra, boykot eyleminin ve soruşturma cevaplarının ışığında meseleyi biraz daha açmak istiyoruz:

Bugün ülkemizde herhangi bir sorunu (diyelim ki eğitim sorunu, sağlık sorunu, konut sorunu, köy sorunu vb.) ele alıp çözümlemenin asla olanağı yoktur. Çünkü temelinden bozuk bir düzende tek tek sorunları yüzeyden reformlarla çözümleyeemeye kalkışmak yılların yağmuru ve karı altında harab olmuş bir yapıyı şurasından burasından onarmaya kalkmaktan farksızdır. Çıkar yol, o yapıyı yıkıp, yerine yeni ve sağlam bir yapıyı oturtmaktır.

Türkiye'deki devrimci mücadelenin hedefi de bu düzen değişikliğidir. Akla kara gibi ortadadır ki, Türkiye Amerikan Emperyalizminin etkisi altındadır. Amerikan Emperyalizmine alkış tutan egemen sınıf ve tabakalarla onların politik iktidarları, bunların baskı ve sömürüsü altında da ezilen yoksul sınıf ve tabakalar vardır. Bu sınıf ve tabakalar, işçiler, köylüler, memurlar, öğrenciler, öğretmenler ve dar gelirli yurttaşlardan oluşur. Dolayısıyla bunların eylemleri, başkaldırmaları, kendilerini ezen sınıf ve tabakalara karşıdır. Bu eylemler başarıya ulaştığında, ezen sınıf ve tabakalar tasfiye edildiği yerde düzen değişikliği gerçekleşmiş ve ayrıcalıklar ortadan kalkmış olacaktır.

Tartışmasız kabul edilmek gerekir ki, Türkiye'de (devrimi gerçekleştirmiş tüm ülkelerde olduğu gibi) nihai hedefi sosyalizm olan devrimci mücadelede öncü işçi sınıfıdır. Devrim ancak onun ideolojik, politik, örgütsel ve fiili öncülüğünde gerçekleşir. Ancak işçi sınıfı bu öncülük görevini yerine getirirken çıkarı kendi çıkarı ile çatışmayan sınıf ve tabakaları da devrimci ittifakı içine almak zorundadır.

Egemen sınıflarla işçi sınıfının mücadelesinde başta köylüler, olmak üzere, dar gelirli yurttaşların, memurların, öğrencilerin ve öğretmenlerin yeri elbetteki işçi sınıfının saflarında olacaktır. Nitekim köylülerin toprak işgalleri, devrimci gençliğin eylemleri, öğretmenlerin boykotu egemen sınıfların ekmeğine yağ sürmemektedir herhalde. Aksine işçi sınıfının devrimci mücadelesine destek olmaktadır.

Son yıllara kadar devrimci mücadele halk yığınlarına yansıyamamıştır Türkiye'de. Egemen sınıfların duvarını aşmak pek kolay olmamıştır. Ancak son yıllarda madalyonun öbür yüzü çıkmıştır ortaya.

Devrimci mücadelenin halka yansımasında öğretmenin görevi oldukça önemlidir. Öğretmenler yoksul halk çocukları oldukları gibi, görevleri gereği de halkın içindedir. Köyde ve kentte bu böyledir. Bundan ötürü öğretmenin her devrimci eylemi halka daha kolay yansıyacak ve onları bilinçlendirecektir. Ancak bu hayli ağır olan görevi yerine getirecek olan öğretmenin ilkin kendisini bilimin verileriyle donatması, ülke sorunlarının çözümünün gelip nereye dayandığı gerçeğini bilmesi gerekir. Bu işi tek tek yapan öğretmenlerin sayısı az değildir. Bu sayıyı çoğaltmak, devrimci kitle eğitimine hız vermek de öğretmen sendikalarına düşmektedir.

Burada ilk aklımıza gelen öğretmen lokallerinin ve büyük kentlerdeki TÖS şubelerinin durumu oluyor. Öğretmen lokalleri maalesef girilecek gibi değildir. Birer kumarhaneden farksızdırlar. Bir okuma salonuna, okunacak dişe dokunur bir tek kitaba, dergiye rastlamak mümkün değildir. Bu konuda TÖS Genel Başkanı çok konuştu. Ama gel gör ki, konuşmakla değil, yapmakla oluyor bu işler. Büyük kentlerdeki TÖS şubelerinin çalışmaları da yetersiz. Yapılması gereken eğitim çalışmaları, bilimsel seminerler, sendikal eylemler yapılmamaktadır. Hatta bazı şubelerde (bunu genel merkez çok iyi bilir) sendikacılık yerine dükkancılık yeğ tutulmaktadır. Yapılacak şey, şubelerin büro çalışmalarını sürdürme alışkanlığından vazgeçerek, bulundukları yeri halkla kaynaşacak şekilde birer eğitim merkezi haline dönüştürmeleridir.

Öğretmenlerin sosyal, kültürel yapılarını, çevre gözlemlerini, istek ve düşüncelerini saptayacak bir bilimsel anket sonuçlarından öğretmen sendikaları hâlâ yoksundur. Daha ilk deneyde %80 öğretmenin katıldığı bir boykot başarılmıştır. Hiç değilse bundan sonraki davranışları saptamak için adı geçen bilimsel anketin (boykot konusunu da içeren) tüm öğretmenlere uygulanması gerekmektedir.

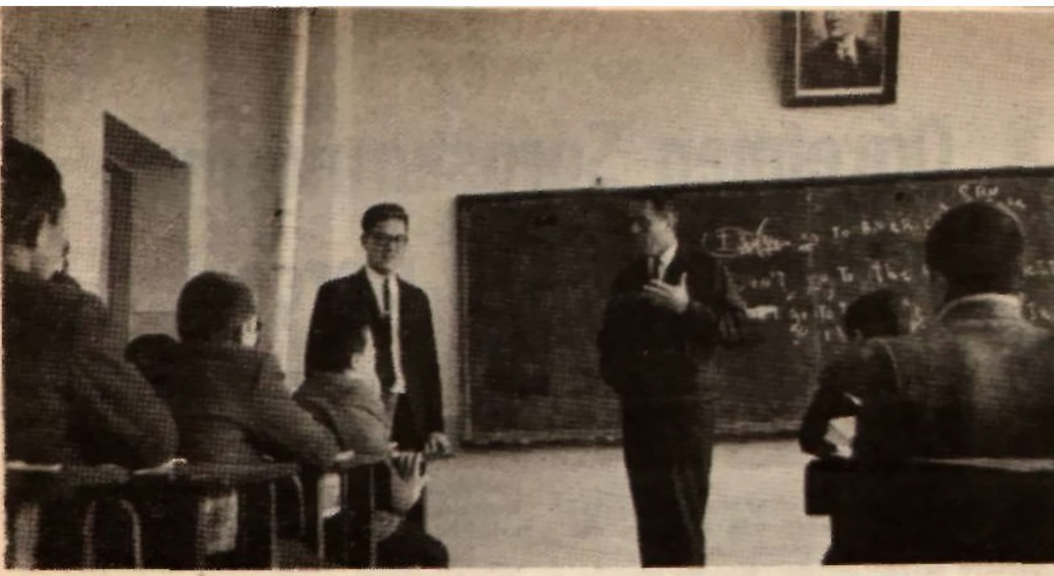
Gelelim TÖS - İLK-SEN birleşmesine:

TÖS bugün gerici çevrelerin husumetini, şimşeklerini üzerine çeken güçlü bir örgüttür. Halkla en yakın ilişkisi olan bir örgüt. Politik iktidarların ve egemen çevrelerin korkusu da burdan gelmektedir. Onlar öğretmenlerden değil, öğretmenlerin uyardıkları halk yığınlarından korkmaktadırlar. Bunun için de öğretmeni bölmek, parçalamak peşindedirler. 42 tane öğretmen sendikasının türeyişi bundandır. Ama TÖS ve İLK-SEN hariç hiçbirinin varlığı belli değildir.

Boykot eylemini birlikte yürüten bu iki sendikanın artık birleşme zamanları gelmiştir. Eğer Türkiye öğretmenlerinin daha çok güçlenmesi ve Türkiye halklarının devrimci mücadelesinin başarıya ulaşması amaçsa (bunun dışında amaç düşünülemez) TÖS ve İLK-SEN en kısa sürede aynı çatı altında toplanmalıdır. Sendika genel merkezleri işi şimdiden ele almalı, kararlarını şubelere ve öğretmenlere bildirmelidirler. Bu konuda duygusal olmak, laf yarıştırmak en azından davaya ihanet olur. Soruşturmamıza tutarlı cevap veren İLK-SEN Genel Başkanı sayın Kenan Keleş'e de bu konuda büyük sorumluluklar düşmektedir. Saflarımız aslında o zaman çelikleşecektir.

Sendika genel merkezlerinin ivedilikle ele almaları gereken konulardan biri de, üye ödentilerini 5 liradan en az 10 liraya çıkarmalarıdır. Boykot sırasındaki masraflar bir yana bugün yüzlerce açıktaki öğretmenin maaşı sendika kasasından ödenmektedir. Danıştay'a açılan davaların masrafları büyük rakamlara ulaşmaktadır. Buna karşı 5 lira ödenti gerçekten gülünçtür.

Bütün saydıklarımız ve daha sayılacak bir çok önemli konuların tezelden ele alınması, gelecekteki eylemlerimizin daha etkili olmasını sağlayacaktır.

● Barış Gönüllüleri örgütünü emperyalist amaçlarla ilk kurduran Kennedy olmuş, örgütün başına da güvenilir adamı olarak, kayınbiraderi Sargent Shriver'i getirmişti. Resimde, bu casusluk örgütünün başı olan Shriver Ortadoğu ve Türkiye'ye yaptığı turnede bir Türk okulundaki inceleme sırasında görülüyor...

Barış Gönüllüleri, Amerikan emperyalizmini suçluyorlar!

«Geri ülkelere yardım» maskesi altında Amerikan emperyalizminin ve militarizminin sömürüsünü sürdürmek üzere dünyanın dört bir yanına, bu arada Türkiye'ye de, gönderilen barış gönüllülerinden bir grup, gittikleri ülkede Amerika'nın gerçek niyetlerini ve kendilerine verilen misyonun içyüzünü anladıktan sonra Amerika'ya döner dönmez «Yurda Dönen Barış Gönüllüleri Ulusal Kurulu» (CRV) adı altında bir örgüt kurmuşlar ve devrimci mücadeleye girişmişlerdir.

Amerikan emperyalizmine büyük bir darbe olan örgüt ilk siyasal bildirisini geçenlerde yayınlamıştır. Türkiye'de barış gönüllüleri'ne etkin bir mücadelenin başlatıldığı şu günlerde, bu mücadelenin zorunluluğunu ve güçlendirilmesi gerektiğini göstermek üzere CRU'nin ilk siyasal bildirisini aynen veriyoruz:

«Yurda Dönen Barış Gönüllüleri Kurulu (CRV), Asya, Afrika ve Latin Amerika'da gönüllü olarak çalışan kimselerin kurduğu bağımsız bir ulusal kurumdur. A.B.D.'ndeki siyasal ve ekonomik kurumların adaletsizlik üzerine kurulduğuna inanan bizler, ülkemizin toplumsal yapısında ve başka ülkelerle, özellikle üçüncü dünyayla ilişkilerinde köktençdeğişiklikler yaratmayı amaç edindik.

«A.B.D. vatandaşları olarak bizlere, Amerikan toplumunun demokratik ilkelere ve adalete dayandığı, hükümetimizin bütün dünyada özgürlüğü ve zenginliği yaymaya ve savunmaya çalıştığı öğretilmişti.

«Bugün yanıldığımızı iyice anlıyoruz. A.B.D. hakkındaki umutlarımız kırılmış, Vietnam'lı ve dünyanın dört bucağındaki başka insanların külleri altında gömülü, yatıyor. Bizim desteklediğimiz amaçlarla - uygulamada gördüğümüz biçimiyle - A.B.D.'nin dış ülkelerdeki programları arasındaki büyük uçurum, bizi, bu uygulamaların herkesçe kabul edilen yorumunu yadsımaya götürüyor. Kabul edilmesi son derece güç olan şu gerçeği biz, gözlerimizle gördük: zayıf ve ezilen insanların savunucusu olmak şöyle dursun, A.B.D. hükümeti aslında bizim ülkemiz de dahil, dünyanın hemen hemen bütün ülkelerinde özgürlük, adalet ve zenginliğin amansız düşmanıdır. Ençok ilerlemeden yana sayılan topluluklar, ABD hükümeti için en büyük tehlike kaynaklarıdır. A.B.D.'nin tutumunun bugün, dünyanın büyük bir kesiminde sürüp gitmekte olan ve toplumsal gelişmeden yana olan kavgaların çağına aykırı düştüğüne inanıyoruz.

«Zayıfın güçlülerce yönetilmesine dayanan bu düzen emperyalist bir düzendir. Zenginliğin özel ellerde toplanmasına, hammadde kaynaklarının ve işgücünün özel çıkarlar uğruna sömürülmesine dayanan kapitalist bir düzendir. Bu düzen silah zoruyla kurulmuştur. Bu düzenin başlıca savunucusu ve koruyucusu bugün A.B.D.'deki üst sınıflardır. A.B.D.'nin Kore ve Vietnam'da doğrudan askeri hareketlere girişmesi, Guatemala ve Kongo'da yeraltı eylemlerinde bulunması, dünyadaki diktatörlüklerle işbirliği etmesi, kendi ülkesi içinde baskı siyaseti yürütmesi bundandır.

«BUNDAN SONRA ŞU İLKELER İÇİN SAVAŞMAYA ANT İÇİYORUZ:

«**İSTEDİĞİMİZ TOPLUMSAL DÜZENİ SEÇMEK:** Bütün insanların istedikleri toplumsal düzeni seçme ve kurma hakları vardır. Oysa A.B.D. hükümeti askeri, siyasal ve ekonomik gücünü kullanarak bu hakkı A.B.D.'de dahil olmak üzere bir çok ülkede hiç durmadan engellemektedir. Bu yüzden bu güçlerin yok edilmesi gerekir.

«**DÜNYADAKİ ZENGİNLİKLERİN DENGELİ OLARAK DAĞITILMASI:** Dünyadaki zenginliklerle doğal kaynaklar yeryüzünde yaşayan tüm insanlarındır. Oysa dünyadaki kaynakların çoğu, büyük ve yeni bir sömürü düzeniyle birkaç güçlü ülkenin, özellikle A.B.D.'nin elinde toplanmıştır. Bu düzenin değiştirilmesi gerekir.

«**YENİ TOPLUM, YENİ İNSAN:** İnsanı insana sömürmesine, zenginliğin dağılımındaki büyük dengesizliğe son verilmeli, yeni bir toplumun, yeni bir insanın en iyi biçimde gelişmesini sağlayacak koşullar bulunmalıdır. Bu yeni toplumda zenginlik toplumsal olarak üretilmeli, zenginliğin denetim ve kullanma hakkı bireylerin kendilerine ait olmalıdır.

«**DEVRİM:** A.B.D.'nin önderliğindeki uluslararası kapitalci düzen yıkılmadıkça bu amaçlar gerçekleşemez. Şiddetle kurup şiddete dayanarak sürdürdükleri bu düzeni kontrol eden yönetici sınıflar, elde ettikleri üstünlüklerden kolay kolay vazgeçemiyecekler, güçlerini korumak için şiddete başvurmaktan da çekinmiyeceklerdir. Bu gerçek, milyonlarca insanın hayatı bahasına öğrenilmiştir. Dünyanın ezilen insanları bu yüzden, özgürlüklerini kazanmak için tek çıkar yolun devrimci silahlı savaş olduğunu kabul etmek zorunda kalmışlardır.

«**EYLEM VE KAVGA:** Yukardaki amaçları gerçekleştirmek için ant içmek, uygulamada *şunları yapmak demektir:*

«— Emperyalizmi yıkmaya yönelen eylemlere girişmek,

«— Bizimle aynı amaçlara yönelen başka eylemci kuruluşlarla işbirliği etmek,

«— Dünyanın devrimci halklarıyla yakınlık kurmak ve karşılıklı yardımlaşma,

«— Eylem, eğitim araştırma ve örgütlenmeyle devrimci bir bilinç yaratmak.

«Gelişmeye giden yolda tüm fırsatları kullanmak herkesin hakkıdır. Bu hakkı yadsıyan alçaktır, bu hakkı istemiyen korkaktır, bu hakka aldırmıyan tutsaktır, bu haktan yararlanmıyan ölmüştür. DÜNYA TÜM İNSANLARIN OLACAKTIR. İSTENEN BU OLMALIDIR.» Eugene Debs. 1904.

Çağımız emperyalizmin tam bir çöküşe, sosyalizmin ise dünya çapında zafere doğru koştuğu bir çağdır. Emperyalizm dün Küba'da, Kore'de Vietnam'da, bugün Laos'ta büyük yaralar almıştır.

Bugün emperyalizmin direndiği, direndiği için de bütün güçlerini seferber ettiği bölge Ortadoğu bölgesidir. Ortadoğu yakın günlerin ateş çemberi olacaktır. Emperyalizm bu yörede savaş açmıştır. Ve bu *savaştan mağlup çıkan yine* emperyalizmin kendisi olacaktır.

ANT'ın 158. sayısındaki yazımızda Ortadoğu'da emperyalizmi kendine bağlı bütün unsurlarıyla yoketmek, emperyalizme bu bölgede kesin darbeyi vurmak amacıyla **ORTADOĞU DEVRİMCİ ÇEMBERİ**'nin oluşturulmasını önermiştik. Özü, emperyalizme kesin darbeyi vurmakta ve Ortadoğu gerçeklerinde yatan bu görüş kısa zamanda güç kazanmaya başlamıştır. Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi'nin görüşlerini savunan «**El Hürriye** gazetesi yukarıda sözü edilen yazıyı basarak, Filistinli devrimcilerin tartışmasına sunmuştur. İranlı devrimciler, Kıbrıs'lı devrimci kardeşlerimiz de aynı coşkuyla Ortadoğu'da emperyalizme hep birlikte vurabilmeyi alkışlamaktadırlar.

Son dünya olaylarına bir göz atarsak - ABD'nin Türkiye, İran, Filistin ve Afrika'ya resmi adamlarını göndermesi, Ortadoğu'da çeşitli ülkeleri birbirine düşürmek için yapılan kopmlolar, Libya, Yunanistan

Papaz'a değil, Ortadoğu'ya suikasttir bu!

Haydar FARUK

Bugüne kadar emperyalizme hizmet eden Rauf Denktaş ve Fazıl Küçük

MAKARİOS'a yapılan son suikast teşebbüsü, emperyalizmin yeni oyunlar tezgahladığı Kıbrıs'ta yeni olaylara yolaçmıştır. 8 Mart günü bindiği helikoptere ateş açılan Makarios bu suikast teşebbüsünü kolayca atlatmıştır. Gerçekte bu, Makarios'a yapılan ilk suikast teşebbüsü değildir. Ocak ayı içinde de böylesine teşebbüsler açığa çıkarılmıştır.

Suikast teşebbüsüne geçenler henüz kesin olarak bulunamamıştır. *Bu hareketten en çok* eski bakan Polikarpos Yorgacis sorumlu tutulmaktadır. Suikast teşebbüsü sonrasında bir yığın tutuklanma olmuş, yetkili kişiler bu tür şiddet ve sindirme hareketlerini takbih ettiklerini açıklamışlardır., Gerçekte bunlar büyük bir önem taşımamaktadır.

Hızla kesin bir çöküşe giden emperyalizm Kıbrıs'ta yeni yeni hareketlere girişmektedir. Ve bu son olay da emperyalizmin ajanı oldukları su götürmez olan sağcı örgütlerin işidir. Başpiskopos Makarios da, objektif olarak, emperyalizmin dümensuyundadır; bugünkü Kıbrıs politikası da bunun en açık örneğidir. Ne var ki, Makarios'un kısa vadedeki politikası, çöken ve ou çöküş ile birlikte her geçen gün biraz daha maceracı olan emperyalizmin işine gelmemektedir.

Makarios zaman zaman Yunanistan'daki «**Albaylar Cuntası**»na başvurmakla birlikte, bu dönemde Yunanistan'a bağlan*manın faydadan çok zarar geti*receği görüşündedir. Ve Kıbrıs'taki ılımlı kişiler arasında bir denge politikası güderek en azından bugünkü statükoyu bir dönem için muhafaza etmekten yanadır. Makarios'un bu **kısa vadeli** dengeci tutumu, emperyalizmi ve onun kızgın maşaları kafatasçı unsurları kızdırmakta ve onları en kısa yoldan Enosis'i gerçekleştirme planları yapmaya itmektedir.

Üstelik Makarios'un Kıbrıs'ın NATO'ya alınması konusundaki görüşleri de sağcıları kızdır-

Ortadoğu Devrimci Çemberini Güçlendirelim...

ve Israil'in uçaklar satın alması, Biafra - Nijerya olayları, Ortadoğu'da çeşitli saldırılar, uçak düşürmeler, bombalamalar, katliamlar, **«Diyarbakır Sabotajı»** yalanı, Laos halkının zaferi, Kıbrıs olayları vb. görürüz ki, Dünya devrimci hareketinin önümüzdeki merkezi Ortadoğu olarak belirmektedir. Ve Ortadoğu'daki devrimci mücadele Asya'da, Afrika'da, Latin Amerika'da verilen dünya devrimci mücadelesinin bir parçası olarak gelişecektir.

Tekelci kapitalizm Ortadoğu'da sıkışmaktadır. Güney Yemen, Zufar halklarının zaferi, Filistin devrimcilerinin mücadelesi, Kıbrıs ve Türkiye halklarını mücadelesi, İran'da, Irak'ta, Lübnan'da, Mısır'da, Suudi Arabistan'da, Kuveyt'te, Bahreyn'de gelişen devrimci hareketler ve işçi sınıflarının güçlenen mücadelesi emperyalizmin Ortadoğu'da çöküşünü hazırlamaktadır.

Saldırgan emperyalizm son bir gayretle Ortadoğu'da tutunabilmenin yollarını aramaktadır. Emperyalizm, Ortadoğu'da helenizmi ve siyonizmi kullanarak halkları zayıf ve dağınık bir durumda tutabilmek için her yola başvurmaktadır. Gerici hükümetleri, Yunanistan'ı, Suudi Arabistan'ı Kuveyt'i, İran'a bu yolda kullanmakta, devrimcilere baskı yapmakta, halkları bölmekte ve çeşitli provokasyonlara girişmektedir.

Türkiyeli devrimcilerin Ortadoğu meselelerinden soyutlanmış bir antiemperyalist mücadelesi olamaz. Ortadoğu'da gerçek bağımsızlıklar ancak emperyalizmin kendine bağlı tüm unsurlarıyla Ortadoğu'dan bir bütün olarak, kovulmasıyla elde edilecektir. Ortadoğu'da bir ülkenin diğerlerinden önce bağımsızlığını elde etmesi yetmeyecektir. O devrimci iktidarın bağımsızlığını koruyabilmesi ve sosyalist kuruluşa yönelebilmesi ancak emperyalizmin tehditlerini, yeniden sızmalarını önleyebilmek ile mümkün olacaktır. Nihai hedef sosyalizm yolunda, kesintisiz devrim süreci içinde bir yandan ülkedeki anti - emperyalist mücadele geliştirilirken, öte yandan bu anti - emperyalist kavganın bütünleştirilebilmesi ve gerçek hedefine ulaşabilmesi için **ORTADOĞU DEVRİMCİ ÇEMBERİ** içinde ortak mücadele vermek gerekmektedir. Ortadoğu'da emperyalizme karşı mücadelenin gerçek başarısını ülkesel kalıplarda düşünmek bu kavgayı tamamen reddetmek olacaktır. Ortadoğu'nun bugünkü koşulları içinde ülkedeki anti - emperyalist mücadelenin gerçek hedefinin ancak Ortadoğu Devrimci Çemberi içinde gerçekleşeceğini düşünmemek yada buna karşı çıkmak emperyalizme teslimiyet, kapitülasyonizm olacaktır. Emperyalizmin sıcak savaş bölgesi olarak ilan ettiği Ortadoğu'da anti - emperyalist mücadelenin ülkesel başarısını düşlemek, Ortadoğu halklarının, Türkiye, Kıbrıs, İran, Arap, Kürt halklarının ortak cephesi dışında bu kavganın gerçek hedefine ulaşacağını sanmak ve bunu savunmak tam anlamıyla oportünizm olacaktır. Ülkelerinde proletaryanın siyasi, ideolojik, örgütsel ve fiili öncülüğünde anti emperyalist mücadele verecek ve ülkeyi sosyalizme götürecek olan Ortadoğulu devrimciler bu gerçeği unutmamalıdırlar.

Görevimiz, **maceracılığa kaçmadan, bilimsel sosyalizmin kılavuzluğunda,** dünya devrimci hareketinin bir parçası olarak Ortadoğu'da emperyalizmi kendine bağlı bütün unsurlarıyla birlikte yoketmektir: Ne emperyalizme ve onun çeşitli uşaklarına teslimiyet, ne de maceracılığa kapılmak; fakat Ortadoğu'da emperyalizme en kesin darbeyi vurmak...

Bu amaçla, gelişen **Ortadoğu Devrimci Çemberi'ni** tüm teorik, tarihi ve somut hareket hakındaki bilgilerle, ortak çaba ve sürekli dayanışmalarla güçlendirmek en acil görevimiz olmaktadır.

ORTADOĞU DEVRİMCİ ÇEMBERİNİ GÜÇLENDİRELİM.

ORTADOĞU DEVRİMCİ ÇEMBERİ İÇİNDE PROLETER İDEOLOJİSİNİ ÖNCÜ KILALIM.

Faruk PEKİN

اليسار التركي يدعو الى تشكيل
حزام ثوري ضد الامبريالية في الشرق الأوسط

● ANT'ın 158. sayısında yayınlanan «Emperyalizme Karşı Ortadoğu Devrimci Çemberi Kurulmalıdır» çağrısı, Arap devrimcileri arasında büyük yankı yaratmış, bu çağrımızın Arapça çevirisi, Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi'nin görüşlerini savunan El Hürriye'nin 9.2.1970 tarihli sayısında yayınlanmıştır. Yukarıdaki klişede, El Hürriye'nin «Türkiye Solu Çağrıda Bulunuyor» başlıklı küpürü görülmektedir.

KIBRIS'TA NÖBET BEKLEYEN TÜRK KADINI
— Halkı halka düşman edenleri bilelim —

MAKARİOS
— Artık denge bozuldu! —

maktadır. Kıbrıs'ın NATO'ya üs vermesi yada Kıbrıs'ın NATO'ya katılması hakkında sorulan sorulara Makarios özet olarak cevap vermiştir: **«ENOSİS gerçekleştiği zaman Kıbrıs Yunanistan'ın bir parçası haline gelecektir. Yunanistan da NATO'nun bir üyesi olduğuna göre Kıbrıs otamatik olarak NATO'ya girmiş olacaktır.»**

Makarios'un bu görüşü, Kıbrıs meselesinde Enosis'ten yana olmayan Sovyet Rusya görüşü ile birleştirildiğinde, emperyalistlerin ajanları tarafından iyice istismar edilmektedir. İlerici Rumlar bu konuda Makarios'u desteklemekte ve NATO'ya girmenin, emperyalizmin tam olarak kucağına düşmek olduğunu, Kıbrıs'ı emperyalizmin nükleer üssü haline getirmek demek olduğunu söylemektedirler.

Yunanistan'daki faşist rejim bütün ağırlığıyla iktidarını pekiştirmek isterken. Yunanistan'a oranla Kıbrıs'taki demokratik ortamdan çok memnun olan ve Enosis'in ancak Sosyalist bir Yunanistan ile mümkün olabileceği görüşünü savunan ilerici Rumlar, Makarios'un bu dengeci politikasını şimdilik desteklemektedirler.

Kıbrıs'ın geleceği konusunda zaman zaman birbirine düşen ilerici ve sağcı guruplar anlaşmazlığı da Makarios'u etkilemektedir. Makarios meşhur guruplar üstü adam rolünü artık çok zor oynayabilmektedir. Son günlerde Makarios'un şiddet taraftarı satılık Rumlara yüz vermemesi yada en azından onların paralelinde sözler etmemesi, açık olarak her yerde Enosis'ten bahsetmemesi, bu grupları kızdırmaktadır. Özellikle Yunanistan'ın saldırgan emperyalist ülkelerden son model savaş uçakları ve hücumbotları alması, sırtını Yunanistan'a dayamış olan şoven rum tedhişçilerini iyice harekete geçirmektedir. Yunanistan'ın silahlanması Rumlara daha bir güven vermekte ve daha açık olarak Enosis diye bağırabilmektedirler.

İşte böyle bir ortamda emperyalizmin maceracı unsurlarının, helenizmin baş temsilcisi Makarios'a suikast teşebbüsünde bulunması çok doğaldır.

Makarios'un ölümü ise Türklerin şu andaki durumunu daha da sarsacaktır. Emperyalizmin temsilcisi Makarios'un bugünkü dengeci tutumu Kıbrıs Türklerinin işine yaramaktadır. Maceracı Enosisçilerin bugünlerde çıkaracağı yeni bir iç savaş doğal olarak Kıbrıs Türklerinin aleyhine gelişecektir. Özellikle Yunanistan'da ve Türkiye'de emperyalizmin işbirlikçilerinin iktidarda olduğu düşünülürse, bu ortamın emperyalizme çalışan rumların işine yarayacağı açıktır.

Öte yandan Kıbrıs Türk egemen çevrelerinin adamı olan Rauf Denktaş'ın bu suikast olayı karşısında yalnızca **«Kıbrıs'ta Enosis gerçekleşemiyecektir»** demesi şaşırtıcıdır. Kıbrıs'ın bu sorumlu yöneticileri artık meseleye çok daha gerçekçi açıdan bakmak zorundadırlar. Atı alan Üsküdarı geçmektedir. Bu kişilerin bugünkü politikası, Türkiye'deki emperyalizmin işbirlikçisi hükümetin tutumundan da geride, tam bir uyutma politikasıdır.

Bugün Kıbrıs'ta mücahit ordusu, polisi, yasama ve icra organları, bayrağı, uluslararası tanınmış nakları, ayrı bir dili, kültürü ve dini olan bir Türk topluluğu ile aynı özelliklere sahip bir Rum topluluğu vardır. Bu gerçeği unutmamak gerekir.

Kıbrıs Meselesi ancak ve ancak, hiçbir yabancı ülkenin dış müdahalesi olmadan, Kıbrıs halkları arasında çözümlenecektir. Kıbrıs'taki halkların kardeşçe ve özgürce bir arada yaşaması, tarafsızlaştırılmış, emperyalist üslerden arındırılmış bağımsız bir Kıbrıs ile gerçekleşebilecektir.

Kıbrıs'taki Türk yöneticilerin bu çizgide kavga vermeleri gerekmektedir. Ne emperyalizme ve onun ajanları şoven Rumlara teslimiyet, ne de Kıbrıs Türkleri arasında şoven duyguların yayılmasını sağlamak.. işte görev bunlar olmalıdır. Halkların özgürlüklere kavuşması çok çetin bir iştir ve ancak doğru strateji ve taktikleri izleyebilen halklar zafere daha çabuk ulaşabilir.

Düşmanla savaşı kendi şartlarında kabul etmek, ama bu şartları yaratmak için vargücünle çalışmak en doğru yol olmalıdır. Yunanistan'da demokratik ortam olmadığından söz eden Kıbrıslı Türk yöneticileri, aynı hassasiyeti Türk kesimi için gösterememektedirler. Devrimci unsurlar çoğu kez baskı altında tutulmaktadırlar. Ve bir dönem sonra karşılarında doğru çizgiyi savunan bir yığın gerçek devrimci görecek olan Türk yöneticiler şaşıracaklardır. Türk yöneticiler, emperyalizme ve Enosisçi rumlara karşı bütün gerçekçi stratejik ve taktik meseleleri çözmek ve doğru çizgide kıyasıya kavga vermek zorundadırlar. Bunları yapmadıkları takdirde gerçek devrimci genç unsurlar yönetimi ele geçirecektir.

Ortak düşman İngiliz emperyalizmine, Amerikan emperyalizmine karşı çıkmak yolunda ilerici Rumlarla birlikte çalışma yolları her zaman aranmalıdır. Emperyalizme Ortadoğu'da kesin darbe vurabilmek için **«Ortadoğu Devrimci Çemberi»** içinde mevcut bütün anti - emperyalist güçlerle ilişki kurulmalıdır. Giderek halkların kardeşçe birlikte yaşayacağı Kıbrıs'ı yaratmak için gerekli bütün çalışmalar sürdürülmelidir. Bu çalışmalarda **«ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı»** ilkesine hiç sekte vurdurulmadan, emperyalizme ve şovenist Rumlara teslimiyetin en ufak bir şüphesi getirilmeden kahramanca savaşılmalıdır. Bunun dışındaki bütün çözümyolları geçici olacaktır ve Kıbrıslı Türkleri emperyalizmin ve sapık ırkçı ideolojilerin kurbanı Rumların eline düşürmekten başka bir işe yaramayacaktır.

Zafer şu yada bu kliğin, şu yada bu şovenist topluluğun değil, kardeşçe ve özgürce aynı topraklar üstünde yaşayacak olan halklarındır

SORUŞTURMAMIZIN SONUCU

Devrimci Yayınevleri zor bir dönemde...

TÜRKİYE'de devrimci teorinin öğrenilmesinde ve yayılmasında en büyük rolü oynayan devrimci yayınevlerin yöneticileri, yayın politikaları ve karşılaştıkları güçlüklerle okurlarımıza tanıtmak üzere düzenlediğimiz soruşturma geçen hafta sona ermiştir.

Ağaoğlu, Ataç, Bilgi, Bilim ve Sosyalizm, Cem, Çan, De, Doğan, E, Ekim, Gerçek, Hąbora, Hür, İzlem, Köprü, Öncü, Payel, Ser; Sol ve Toplum yayınevleri yöneticileriyle yaptığımız soruşturma genel olarak şu gerçekleri meydana çıkartmıştır:

●● Devrimci yayınevlerinin büyük çoğunluğu devrimci teorinin tercüme eserlerle öğrenilmesi yolunda çalışma yaparlarken, bir kısmı da bu çalışmanın yanında Türkiye'nin somut şartlarının somut tahlilini gerçekleştirecek telif çalışmalara yönelmektedirler.

●● Ancak bütün bu çalışma ürünlerinin okurlara ulaştırılmasında devrimci yayınevleri büyük güçlüklerle karşı karşıyadır. Bu güçlüklerin başında «dağıtım» meselesi gelmektedir. Türkiye'de 600'ü aşkın kitabevi bulunduğu halde, devrimci yayınları satanların sayısı hiçbir zaman 150'yi aşamamaktadır, il merkezlerinin dışında, devrimci yayınların girebildiği ilçe sayısı 6-7'yi geçmemektedir. Bunun başlıca nedeni, özellikle Anadolu'daki bayilerin çoğunluğunun siyasi eğilimlerinin sol kitaplara karşı olması, karşı olmayanların da egemen çevrelerin şiddetli baskı ve terörüne maruz bulunmasıdır.

Bazı yayınevleri, dağıtım sorununun çözümlenmesine çare olarak merkezi bir devrimci dağıtım örgütü kurulmasını önermektedirler. Ancak dağıtıcılarla yaptığımız temaslar, böyle merkezi bir dağıtım örgütünün büyük sermaye gerektirdiğini, esasen kitap yayınını zorlukla finanse edebilen devrimci yayınevlerinin böyle bir sermayeyi sağlayamayacağını; kaldı ki, merkezi bir dağıtım örgütü kurulsa bile, Anadolu'daki kitapçılar sol yayınları satmayı kabul etmediği için böyle bir dağıtımın gerçekleştirilemeyeceğini ortaya koymaktadır.

●● Devrimci yayınevlerinin başlıca sorunlarından biri de, *bilirkişi - savcı ikilisinin sol yayınlar üzerindeki anti - demokratik baskılarıdır.* Bütün dünyada satışı serbest olan nice kitaplar Türkiye'de faşist ceza kanunu maddelerinin kapsamına sokularak toplatılmakta, esasen maddi bakımdan büyük zarara sokulan yayıncılar ve mütercimler, ayrıca yıllarca mahkeme koridorlarında süründürülmekte, hattâ zaman zaman hapse düşürülmektedir. Ayrıca bir yayınevinin *sık sık kitabının toplatılması, bayilerde de o yayınevinin* yeni çıkardığı kitaplara karşı çekingenlik yaratmaktadır.

●● Yayınlanan kitapların duyurulması da, günlük gazetelerin ilan fiyatlarının astronomik olması yüzünden, ilan yoluyla başarılamamaktadır. Günlük gazetelerdeki yazarların yaptıkları kitap tanıtmaları ise, daha çok kişisel dostluklara dayanmakta, nice değerli eserin yayınlandığından *kimsenin haberi olmamaktadır.*

●● Temel teorik kitapların çevirisinde, büyük terminoloji ve kavram hataları yapılmaktadır. Bunda bilimsel sosyalist terminolojinin türkçe karşılıklarının belirlenememiş olmasının rolü olduğu gibi, konulara vakıf mütercimlerin daha büyük yayın müesseseleri tarafından angaje edilmiş bulunması yüzünden tercümeleri tecrübesiz kişilere *yaptırmanın da etkisi vardır. Kaldı ki, tecrübeli mütercimler* arasında da bir teminoloji birliği bulunmadığından, sosyalizmin bilimini ve devrimci teorileri öğrenmeye çalışan okuların kafalarında bir terim ve kavram kargaşası doğmaktadır.

●● Yayınevleri arasında bir alan bölüşümü olmadığından ve bir yayın disiplinli sağlanamadığından, yayınevlerinin zaman zaman aynı kitabın tercümesi yüzünden çatıştıkları görülmektedir. Bu yüzden aynı kitaba hem iki ayrı mütercim emek vermekte, hem iki yayınevi ayrı ayrı aynı yatırımı yapmakta, hem de okuyucu iki ayrı tercümeden birini seçmek güçlüğü karşısında bırakılmaktadır. Amaçları devrimci yayından çok ticaret yapmak olan bir iki «yayın korsanı» istisna edilirse, diğer yayınevlerinin gerçekten kötü niyet eseri olmayan bu tip çatışmaları, okuyucu iki tercümeyi birden alamayacağına göre, iki yayınevinin de zararına olmaktadır. Ayrıca, herhangi bir kitabı bir başka yayınevinin de çevirtip yayınlayabileceği endişesi, genellikle kitapların gereken özen gösterilmeden büyük bir süratle çevirtilmesine yolaçmaktadır.

●● Bütün bu güçlüklere ve imkansızlara ek olarak, kağıt, dizgi, baskı, mücellit v.s. giderlerinin her yıl takriben yüzde 20-30 oranında artması da, devrimci yayınevlerinin sol kitapları daha düşük fiyatlarla yayınlayabilmelerini önlemektedir. Çoğunluğu dar gelirli olan ve bütçelerinden kitap için fazla fon ayıramayan devrimci okuyucular, genellikle bu sorunları ve fiyatın yüzde 25-40'nın bayi hissesi olduğunu bilmedikleri için, devrimci yayınevlerini kitapları yüksek fiyatla satmak, fahiş kârlar sağlamakla suçlamaktadırlar. Oysa sol kitapların satışı, bir kaçı müstesna, normal olarak 2500'ü geçmemekte, bu yüzden çok yüksek görünen fiyatlar bile, yayınevlerine çoğu zaman maliyeti kurtarmak imkanını dahi sağlamamaktadır. Bu yüzden her yıl bir iki devrimci yayınevi tasfiye olmaktadır. Okur adedinin yayınlanan kitap sayısına oranla daha az artması nedeniyle bu yıl daha da zor bir döneme girilmiştir.

ANT, önümüzdeki sayılardan itibaren devrimci yayınevlerinin yayınladığı kitapları tanıtmağa başlarken, öte yandan da yukarıda sıralanan güçlükler üzerinde ayrı ayrı daha fazla durarak bunların hiç değilse belli ölçülerde bertaraf edilebilmesi için zaman zaman somut önerilerde bu-

Emin Türk'ün ölüm yıldönümü

Ölümünden 4 yıl sonra beraat eden devrimci

Türkiye sosyalist akımının seçkin düşünürlerinden Emin Türk Eliçin, dört yıl önce 16 Mart 1966 günü, çok değerli çalışmalarını tamamlayamadan ve «komünizm propagandası yap*maktan sanık» olarak* hayata gözlerini yummuştu. Eliçin, gedikli fetvacıların ve cumhuriyet savcılarının kendisine vurduğu «sanık» damgasından ancak ölümünün dördüncü yıldönümünde kurtulabilmiştir. Eylem Der*gisi'nde yayınlanan* «Türk Devrim İdeolojisinin Uğraklarına Bir Bakış» başlıklı yazı serisinden dolayı hakkında T.C.K.'nun 142. maddesine göre açılan dava dört yıl sürmüş, Dördüncü Ağır Ceza Mahkemesi'nin ver*diği beraat* kararı nihayet geçen ay Yargıtay'ca onaylanmıştır.

Emin Türk Eliçin, 1906'da Nevşehir'in Genezin Bucağı'nda doğmuştur. 1929 yılında cumhuriyetin eğitim ordusuna öğretmen olarak katılan Eliçin, üç *yıllık* öğretmenlikten sonra yazdığı gerçekçi yazılardan dolayı açığa çıkartılarak «kıyım»a uğratılan ilk devrimci öğretmenlerden biri olmuştur. Bir süre Türk Dil Kurumu'nda mümeyyizlik yapan ve daha sonra kendi imkanlarıyla Almanya'ya giderek yabancı dil ve siyasi bilimler tahsil eden Eliçin, dönüşünde 1937'de Devlet Konservatuvarı'nda Karl Ebert'in asistanlığına atanmış, fakat 1944'te «Türk İnkilabı» adlı eseri bahane edilerek Hasan Ali Yücel tarafından açığa çıkartılmıştır. Daha sonraki yıllarda bir yandan geçim mücadelesi verirken, bir yandan da çoğu yayınlanma imkanı bulamamış değerli düşün eserleri veren Eliçin, son olarak Eylem Dergisi'nde Kemalist Devrim ideolojisinin niteliklerini ve tarihteki yerini inceleyip bilimsel sosyalist açıdan eleştiren bu eserinden dolayı mahkemeye verilmiştir.

Dava açılması üzerine yayını yarıda kesilen ve Emin Türk'ün ölümünden dört yıl sonra beraat eden bu değerli incelemeyi değerli düşünürün ölüm yıldönümünde ANT YAYINLARI bir bütün halinde ve «KEMALİST DEVRİM İDEOLOJİSİ» adı altında kitap olarak yayınlamış*tır.*

EMİN TÜRK, KAZIM HİKMET'LE
— Emin Türk, asker paltolu olanıdır —

EMİN TÜRK ELİÇİN
- Suçu: Kemalizmi eleştirmek -

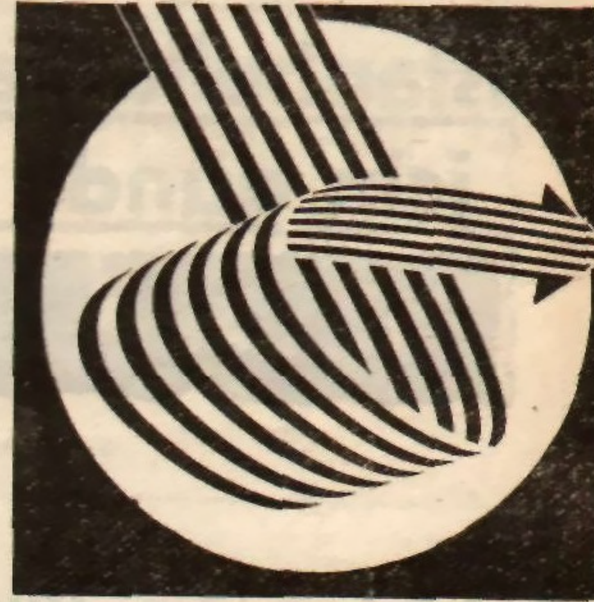
Emin Türk Eliçin'in bu eseri, sosyalistlerin Kemalizm karşısında tutumunun ne olması gerektiğinin tartışıldığı bu dönemde, Kemalizm'i şimdiye kadar pek göze alınamamış bir cesaretle ve marksist *bir gözle* incelemesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Emin Türk Eliçin'i dördüncü ölüm yıldönümünde saygıyla anarken, kendisinin düşünce yapısını oluşturan ve Kemalizmin «sınıfsız top*lum» imajını yıkan yaşamından* bazı evreleri yine kendi kaleminden okurlarımıza sunuyoruz.

Köyden şehre çıkışımın ilk yılı, Niğde Özel Muhasebesi'nin kapuska ve artık asker elbiseleriyle yaşatmaya çalıştığı öğretmen okulunun birinci sınıfında iken Cumhuriyeti ilan eden toplar başımın üstünde gürlemişti. Orada ve Konya'da, öğretmen okulunun ilk iki sınıfında, öğrendiğim fizik kanunlarını ve modern ziraat usullerini babamın değirmeninde ve tarlalarında uygulanmış görmek için giriştiğim boş çabalardan sonra Ankara'da, üçüncü sınıfta, artık toplumsal ve siyasi ideolojilerle nazari alanda uğraşabilecek kadar fikren gelişmiştim. Fakat Büyük Fransız İhtilali beni öyle bir şiddetle kendine çekmişti ki, artık ondan evvelki devirlere pek dikkat edemiyordum. Bence gerçek insanlık **«hukuku beşer beyannamesi»** ile başlıyordu. **«Terakkiperverler»** muhalefeti, Kürt Sait isyanı, *Halit* Paşa'nın ölümü gibi olaylar yaşıyan **«Büyük Millet Meclisi»**nin dinleyiciler locasında otururken **«Konvansiyon»un** içinde imişim gibi heyecanlanıyordum. **Terakkiperverlerde** «Jirondenler»i, ***Halk Fırkacılarında*** «Jakobenleri, ruhbanın temsilcisi Ziya Hoca'yı yerin dibine geçiren **Hamdullah Suphi'de** «Danton»u, sert, kavgacı **İsmet Paşa'da** **«Robespiyer»**i, devrimci matbuatın sol kanadında durup her eskiye ve eskilere hırçın hırçın saldıran ***«Falih Rıfkı»*da** **«Mara»**yı teşhis etmekte hiç güçlük çekmiyordum. Hatta o zamanın bazı genç milletvekillerinde **«Kamil Demulen»** ve **«Sen Jüst»**leri görür gibi oluyordum. **«İstiklal Mahkemesi»** ise **«İhtilal *Mahkemesi»*nin** tıpkısı tıpkısına aynı idi. Ya Gazi? Ona benzetecek hiç kimseyi bulamıyordum; yada daha doğrusu o, ihtilalin yazıcı ve yapıcılarının - Napolyon da dahil - hepsine benziyordu. Sanki **Monteskiyo, Volter** ve **Ruso**'nun; **Danton ve Robespiyer**'in, nihayet **Napolyon**'un ruhları onda birleşmiş göze sığmaz bir dev vücuda getirmişlerdi. Tarih Türk «Tiyerseta»sına işte böyle eşi bulunmaz bir şans vermişti.

1927'de İzmir Öğretmen Okulu'nu bitirdiğim zaman, kendime, baştan sona Cumhuriyet tarafından yetiştirilmiş, iliklerine kadar onun fikirleriyle dolu genç bir havari gözüyle bakıyordum. Ben yalnız devrim devi tarafından geleceği kendisine emanet edilen genç nesle değil, aynızamanda yine onun tarafından **«Memleketin Efendisi»** olduğu *söylenen* **«Köylüye»** de mensuptum. Köylü ise zaten Türk «üçüncü sınıfının» ana unsuru idi. Onun için de köylünün efendi olması, başka deyimle egemenliği eline alanın o olması pek tabii idi. Türk Devrimi - köylü demokrasisi. Fakat, diyordum, köylü asırlardanberi maddi ve manevi bir sömürü sistemi içinde yaşamış, korkunç bir kültürsüzlük yoksulluğuna da mahkum edilmiş bir halk unsurudur. Kurtuluş savaşında gösterdiği erginliği, dış düşman tarafından en elemanter hayat kudretlerinin uyandırılmasına borçludur. Kurulan demokrasiye «efendice» elkoyabilmesi için süratle eğitilmesi gereklidir. Bir genç öğretmen olarak o zaman okul ve terbiyeye verdiğim bü-

● Emin Türk ilk defa Resimli Ay Dergisi'nde «Köyümde Gördüklerim» başlıklı yazısıyla köy gerçeğini dile getirmiş, Sabiha Sertel'le birlikte mahkemeye verilmiştir. Emin Türk, mahkemeye canlı şahit olarak kendi köylülerini getirmişti. Resimde genç Emin Türk, köylüleriyle birlikte görülüyor.

yük önem işte böyle bir yargıya ve psikolojiye dayanıyordu.

İdealist demokratlığım ilk kuvvetli darbeyi, okulu bitirdiğim 927 yılının yazında yedi: O yaz bir seçim dönemine rastlamıştı, ben de köyümde bulunuyordum. Halk Partisi'nin bizim ilçedeki mutemedi, savaşta asker - kaçağı eşkiyaya yataklık etmiş, hem halkı soymuş, hem hükümeti aldatmış bir mütegallibe idi. Halk Partisi adına ikinci seçmen olarak göstermeye muvaffak olduğu kendi adamlarının kazanmaları için vahşi bir hırsla çalışıyordu. Bunda beni, Cumhuriyetin genç öğretmenini, ürkütecek birşey yoktu. Çünkü «Devrim Fırkası, böyle derebey unsurlarını bile kendi arabasına koşmayı bilecek kadar akıllılık gösteriyor» diye düşünmek zor değildi. Ama adam, zorlu bir hırsın tutuşturduğu cahil kafasının kara dumanları içinde, halka şöyle bağırmakta bir sakınca görmüyordu: **«Sizin kanun dediğiniz Gazi'nin parmağının ucundadır, onun bir işaretine karşı çıkacak bir «teşkilatı esasiye» maddesi bile yoktur. Onun Fırkasının gösterdiği adaylara oy vermekten kimse kaçınamaz, çünkü o kanundan üstündür!»** İki yedeksubay tarafından yönetilen muhalefet ise, nisbeten daha temiz insanlardan meydana gelmişti ve kanun dilini daha iyi konuşmayı biliyordu. Onların muhalefeti ise zaten partiye karşı, partinin herhangibir prensibine karşı değil, bu adama ve onun adamlarına karşı idi. Parti onların yerine kendilerini tutmuş olsa, aynı çabayı gösterecekleri ve partinin aynı milletvekili adayına oy verecekleri şüphesizdi.

Seçim bitti ve zorbanın, yeni efendilerine eskilerinden daha iyi hizmet etmediği anlaşıldı: Parti adayları kaybetmişlerdi. Ne oldu bilmem, hiçbir kanuni sebep olmaksızın seçim bozuldu ve yeniden konulan oy sandıkları memurlar tarafından dolduruldu; çünkü halk kendiliğinden boykot yapmıştı.

Bu ilk darbenin olumsuz etkisinden kendimi şu düşünce ile kurtarmıştım: **«Eğitim rolünü alıp toplumu işleyinciye kadar devrim partisi, paçavralardan faydalanmaya mecburdur. O kendi prensiplerini, bir silah gibi kullanılmak üzere, düşmanlarının eline veremez. Bu geçiş devresi düşman hepten yokolun**caya, hiçbir yeni Şeyh Sait çıkaramayacak hale gelinciye kadar devam edecektir.»

Bu muhakeme beni, mesleğimi ilk defa uygulamaya başladığım Çubuk İlçesi'nde, toplumdaki üstün mevkilerinden aldıkları küstahlığı okula taşımaya kalkan ağa oğullarını döğmeye kadar götürdü. Demokrasi idealimin realite ile çapışmasından kıvılcımlar saçılıyor, heyecanımı kızıl ateş derecesine çıkarıyordu. Sıhhat ve enerjim, içine düştüğüm güç durumları güle güle karşılıyacak kadar taze idi; ama vicdanımı asıl tazyik eden Eğitim Bakanlığının öğretmeni koruyup destekliyeceği yerde, onun kolunu - kanadını binbir çeşit bürokrasi ipiyle bağlaması, hatta bazan aleyhine yürümesi idi. Milli Eğitim Bakanı Necati'nin o yılki genç Cumhuriyet öğretmenlerine gönderdiği açık mektuba verdiğim cevapta görevimi yapmak konusunda uğradığım zorlu güçlükleri sayıp - dökmekle birlikte «Terbiyenin yaratıcı rolüne daima inanacağıma ve Cumhuriyetinkilerden gayri hiçbir prensip tanımıyacağıma yemin» edecek kadar henüz saflığımı koruyordum.

O mektup benim Kayseri şehir yatılı okuluna nakilme sebep olduğu zaman, aylardan beri gerilmiş olan sinirlerim, öğrencilerimle vedalaşırken birdenbire boşandı ve hıçkırarak ağlamaktan kurtulamadım.

15 - 20 öğretmenli büyük yatılı okulda yine demokrasi fikri için, idare adamlarının şahsında ferdi keyif ve bürokrasiye karşı, öğrencide de nankör **«Darüleytamlı tipi»ne karşı savaştım. Öğrenci mümessillerini bile içine almak istediğim «Öğretmenler kurulu»**nu okulun parlamen**tosu** haline getirmeye çalışıyordum. Oysa ki bu meclis - talimatnameye rağmen-müdürlerce hiçe sayılıyor, bazan aylarca toplanmıyordu... Birbuçuk yıllık yıpratıcı bir çabadan sonra itiraf etmek zorunda kaldım ki, emeğim realitede gözle görülür bir değişiklik meydana getirmemişti.

Her tatil ziyarete gittiğim köyümde de pek fazla canımı sıkan durumlar, olaylar görüyordum: Vurguncu faizleri -öteki sebepler yanında- köylüyü mülkünden etmeye zorluyor, yeni şartlara uymuş eski ağalar, birçok durumlarda, hükümet nüfuzunu dahi ellerine alarak, zulüm ve istismara yol buluyorlardı. Doktorsuzluk, bir solucan ilacı almak için bile köylünün şehre doğru birkaç günlük yol tepmeye mecbur oluşu, hâlâ mütetabbiplerin ve üfürükçülerin yaşamasına sebep oluyordu. Köy evinde kadın - erkek ilişkileri medeni kanunla alay eder gibi idi; zorla kız alıp - vermeler, yaş büyütmeler, çift evlenmeler, imam nikahı ile evlenip şartla boşanmalar, hergün olan işlerdendi. Halk Cumhuriyet mahkemesine gitmekten de çekiniyor, **«Allah hükümet kapısına muhtaç etmesin!»** sözünü yine dilinden düşürmüyordu. Köylü hâlâ korkak ve zulme boyun eğmeye yatkındı.

Adlarını şimdi bile koyamadığım hislerle, hiçbir belli hedefim olmaksızın, kalkıp Ankara'ya geldim. Ne Avrupa'ya gitmek ihtimali vardı, ne birşey! Kendikendimi aldatmak için uğraşa - didine okullar müzesi müdürlüğünün açtığı «tahnit kursu»na girdim. Kurs bitmiye yaklaştıkça kederim de artıyordu. Eski yerime, benim için hiçbir merakli yanı kalmamış olan eski şartlar içine dönmek istemiyordum. Sığmıyordum ben o kaba! Bir yüksek okula girmek, bir yeni fikir çevresinin içine düşmek, bir başka iş ve meslek, özet olarak yeni bir şey istiyordum. İstanbul'a gitmek için «jimnastik kursu»na girmek istesem olmaz mıydı acaba? Beni tanıyanlar bu sporculuk hevesime gülerlerdi; fakat içimden gelen baskı beni, hattâ gülünç olmaktan daha fazla fedakarlığa katlandıracak kadar zorlu idi.

Vardım İstanbul'a. İlk defa o yaz okumaya başladığım «Resimli Ay» Dergisi'nde beni çeken bir şey var gibiydi. Putları kırmaya kalkan bir cesaret, erkekçe güzel haykırışlar görmüştüm orada. Birkaç kez kapısından korkak adımlarla geçtiğim matbaaya bir gün giriverdim. «Köylü bir öğretmenin saygılarını sunmaya geldiğimi» söylediğim gözlüklü, Amerikalıya benzer bir adam -M. Zekeriya Sertel- beni iltifatla karşıladı. İyi giyinmiş güzel bir kadını «Karım Sabiha» diye, ortada dolaşan dev cüsseli, çemrek kıllı kollu, mavi gözlü, kızıl kıvırcık saçlı bir adamı «Şair Nazım Hikmet» diye tanıttı. Üzerimde iyi bir etki yaparak benimle konuştular. Bir aralık Sabiha hanım bana: «Dergimizde yayımlamak için yazınız yok mu?» diye sordu. Yok, demeye utandım, var, dedim; halbuki o güne kadar yayımlamak düşüncesiyle birtek satır bile yazmamıştım. Otelde hemen kaleme sarılıp beni mevkufen mahkemeye götürecek olan **«Köyümde Neler Gördüm?»** yazısını yazdım. Yazıya motif olan tefecilik, hastalık ve seçim olayları gerçekten olmuş şeylerdi ve tandans da hâlâ kafama hakim olan **«Devrimci demokrasi»** fikri idi. O yüzden Nazım Hikmet'in pek hoşuna gitmemişti. Fakat anlaşılan savcının da hiç hoşuna gitmemiş olmalı idi. Beni, serbesçe ihtilatta bulunmak üzere, yüzlerce mevkufun içine salıverdiler. Duruşma ve sorgu için mahkemeye götürüp getirirken de elime zorla kelepçe taktılar...

34 gün sonra ağır ceza savcısının tutukluluğuma hiçbir kanuni sebep olmadığını izah etmesi üzerine serbest bırakıldım. Fakat şu keyfi tutuklama kanuni olmaktan çok psikolojik bir hata idi. Tevkifhanede öğrendiğim şeyler benim saf idealistliğimde tamiri mümkün olmayan gedikler açtı.

Mahkemede Gazi'nin köylü hakkındaki meşhur sözünü mihver yaparak kendimi bütün gücümle savundum. Getirdiğim köylü savunma tanıklarımın yazıma konu olan gerçekler üstüne söz söylemelerine müsaade edilmedi ve savcı benim «yazıyı heyecanla yazmış olduğumu» söylememi bir «itiraf» telakki etti. Bu hukuk canbazlığına pek içerledim. Sonra ekseriya komünistler hakkında uygulandığını öğrendiğim maddenin dili bana tuhaf bir etki yapıyordu: **«sınıf ve tabakatı halkı yekdiğeri aleyhine tahrik ve kin ve adavete tahrik...»** Bu ne demekti ve benimle ne ilgisi vardı? Demokrasi bütün halkı kucaklıyan, sınıfları kaldıran bir rejim değil mi idi? Ben de işte bu sınıfsız ve tabakasız toplum namına konuşmamış mı idim?

«Resimli Ay» yazarlarıyla düşüp - kalkmaya, Bâbıâli münevverliğini tanımıya başladım. Evrimin bir hat üzerinde değil, bir daire çevresinde cereyan ettiğini, bundan dolayı «ileri-geri» kavramlarının insanlığın çocukluk devresine has boş inanılardan olduğunu savunan Peyami Safa ile «diyalektik materyalizm» diye direnen Nazım Hikmet'in şiddetli tartışmalarına kulak verdim. Okumaya olan tutkum yeniden alevlendi. Fransız Büyük İhtilali'ni, kafama yeni giren **«sınıf mefhumu»** ile yeniden gözden geçirdim. Nazım Hikmet'in **«İhtilali Kebir»** şiirinde kendisiyle beraber olduğunu söylediği **«Baböf»**ü Danton ve Robespiyer'lerin neden idam ettirdiklerini tetkik ettim. Sonuçta **«Tiyerseta»**nın gerçekte **Burjuvaziden** başka birşey olmadığını -sanki bir marifetmiş gibi- keşfettim!

haftanın karikatürü

İstanbullu hanımlar güzelleşmek için günde 50 bin lira harcıyor

Sadece üç kilo zayıflamanın karşılığı 400 lirayı geçiyor

Ya bir fakir 3 kilo almak için kaç lira kazanmalı?

(Hürriyet - 12.3.1970)

Demirel'in davası ve Pay Kuponu!

Süleyman Demirel, Günaydın Gazetesi aleyhine arka arkaya milyonluk tazminat davaları açmıştır...

Rivayet olunur ki, Demirel'in bu davalardan vazgeçmesi için çeşitli temaslar yapılmış, fakat Süleyman Birader «Nuh» demiş, «Peygamber» dememiştir.

Tabii herkeste bir merak... Ya Süleyman Bey davayı kazanır da, Günaydın patronu Haldun Bey milyonluk tazminatları ödemek zorunda kalırsa...

Ve yine rivayet olunur ki, bu ihtimal karşısında ne düşündüğü Haldun Simavi'ye de sorulmuş. O da cevap vermiş:

— Söyleyin Süleyman Bey'e... Hiç endişe buyurmasın! Beni tazminata mahkum ettirirse, borcumu, milyonluk da olsa ödeim... Tabii, pay kuponu'yla...

Eygi'nin Bugün - Sabah tröstünde yeni skandal!

Din mücahidliği kisvesi altında fazilet ve dürüstlük dersleri veren ümmetçi gazetelerin, özellikle son kabine buhranından sonraki yayınları, dürüstlük ve fazilet şöyle dursun, kargaları bile kahkahalarla güldürecek bir kepazelik halini almıştır.

Hapse girmemek için kaçtığı yurt dışından iki gazeteyi birden yöneten Mehmet Şevket Eygi'nin Bugün Gazetesi'nde 41'leri tutup Demirel ve takımına en ağır şekilde saldırırken, öteki gazetesi Bâbıâlide Sabah'ta da Demirel'in ve Yeminliler'in desteklendiğini geçen sayılarımızda açıklamıştık.

ANT'ın yayını üzerine ikili oyununun meydana çıktığını gören Mehmet Şevket Eygi, geçen hafta 7 Mart 1970 tarihli Bâbıâlide Sabah Gazetesi'ne şu açıklamayı koydurmak zorunda kalmıştır:

«Maruz kaldığım adalet ve insanlık dışı zulüm ve baskı yüzünden bir seneyi aşan bir zamandan beri vatanımdan ve hizmetimin başından binlerce kilometre uzakta, gurbet ellerde bulunuyorum.

«Bu müddet zarfında - imkan ve durumumun müsaadesizliği dolayısıyla - sorumlusu bulunduğum Bâbıâlide Sabah Gazetesi'nin neşriyatıyla hiç alakadar olamadım.

«Mezkur gazete şu ana kadar, kendilerine geniş selahiyet verilmiş idareciler tarafından neşredilegelmiştir. Geride bıraktığımız şubat ayı zarfındaki neşriyatının mesuliyeti, savab ve hatası, tamamen müessesenin umumi müdürü Mahmud Genç beye aittir.

«Her ikisi de islamiyete hizmet maksadiyle te'sis edilen Bugün ve Sabah gazetelerinin politika mevzuundaki ana prensipleri şudur:

«Siyasi partiler patırtılar üzerinde kalmak; istiklal ve vakar ile ifrat ve tefritten uzak bir tarzda i'tidal dairesinde Hakk'a ve halka hizmet etmek.»

«Bu iki gazetenin neşriyatlarının ahenk içinde ve birbirlerini tamamlar şekilde cereyanını temin için bu tarihten itibaren «Sabah» Gazetesi'nin de umumi neşriyat müdürlüğünü üzerime alıyorum. Bundan sonraki neşriyatının mesuliyeti tarafıma aittir.»

Eygi'nin bu açıklaması yayınlandıktan ve umumi neşriyat müdürlüğü bizzat Eygi tarafından deruhte edildikten sonra Bâbıâlide Sabah ve Bugün gazetelerinin yayınları arasında bir paralellik beklenirken, ümmetçi okurlar, 9 Mart 1970 tarihli Bâbıâlide Sabah'ta **«Niçin Süleyman Demirel?»** başlıklı bir başyazının yayınlandığını hayretle görmüşlerdir.

Bugün Gazetesi'nde Yeminlilere karşı en ağır saldırılarla neşriyat sürdürülürken, aynı Eygi'nin sorumluluğundaki Bâbıâlide Sabah'ta yayınlanan başyazıda aynen şöyle denilmektedir:

«Millete karşı dört senelik başarılı bir imtihan veren Adalet Partisi Hükümeti'ne ve bu hükümeti muhalefetin oyunlarına aldanmaksızın ve tuzaklarına düşmeksizin büyük bir basiretle idare eden sayın Süleyman Demirel'e güvenoyu vermelerini istiyoruz. Sayın Süleyman Demirel'in bu hükümeti büyük bir vatan aşkı ile ve Türk evladına yakışan samimi hizmet duygusu ile ve partisinin tüzüğünü gerçekleştirmek arzusu ile kurduğuna tam bir inançla inanıyoruz.

«Sağcılık solculuk lafla belli olmaz. Sola karşı olana, millet sağduyusunu savunana sağcı denir. Dört senelik mücadelede solcuların karşısına kükremiş aslan gibi dikilen, iftiracıları rezil eden, bu zaferleri ile müslümanların kalblerini sevindiren Süleyman Bey'den başka bir er görebildik mi? O halde, hakiki sağcı Süleyman beydir.

«Başbakana kin besleyen birkaç kısa görüşlünün ve bunların tesiri altında kalan otuz-kırk safdilin teorik ve ampirik kelimelerle ve sudan sebeplerle sayın başbakanımızın temiz şahsiyetine saldırıp iğrenç iftiralar yaymaları milleti çok üzmektedir. Dört sene içinde kendilerine verilmiş olan şerefli mevkilerde ve önemli vazifelerde millete karşı öğünebilecek bir başarıları olmadığı için, etiket olarak, sağ kelimesini istismar ediyorlar. Perdeleri aralanınca sağcılıkla ilgileri olmadığı anlaşılan bu kimselere ve bunlara menfaatla bağlı bulunan şakşakçılarına yazıklar olsun!»

«Eygi'nin sorumluluğundaki» Bâbıâlide Sabah Gazetesi, Demirel Hükûmeti'nin güvenoyu almasını sağlamak için de manşetlerinde **«CHP ve Sol Hükümet Buhranından istifade etmek istiyor»**. **«Yeni Hadiselerin Olması Muhtemel»** alarmını vermekte, bu arada ANT'ın ve diğer sol yayın organlarından kupürlerin klişelerini basarak bu tehlikeyi belgelemeğe çalışmaktadır. 11 Mart tarihli Bâbıâlide Sabah'ın manşetinde de ANT'ın yayını şöyle değerlendirilmektedir:

«İnönü'nün verdiği sinyali alan komünist eğilimli marksist dergi ANT, geçen haftaki sayısında yaptığı çağrı ile, «Aşırı solun artık harekete geçmesi zamanı gelmiştir. Bütün sol örgütler birleşiniz. İki yıldır kaybettiğimiz itibarımızı kazanalım» diyordu. İşte bütün bu tahriklerden sonra Aşırı Sol geçen haftanın başlarında eyleme geçti.»

Bâbıâlide Sabah, bundan sonra üniversite ve yüksek okullarda başlayan boykot hareketlerini ANT'ın çağrısına bağladıktan sonra şöyle devam etmektedir:

«Üçüncü Süleyman Demirel Hükümeti işte bu şartlar altında güvenoyuna gitmektedir. Buhran yatışmazsa, vatandaşın yeni gelişmelere hazırlanması normal olacaktır.»

Eygi'nin sorumluluğundaki Bâbıâlide Sabah, ikiz kardeşi Bugün'ün tam tersine mason Demirel'in gönüllü kalemşörlüğünü yaparken, bir başka ümmetçi gazete, belki de Türkiye basın tarihinde ilk defa bir kabinenin bütün üyeleri tarafından dava ediliyordu. Bu, Bugün - Bâbıâlide Sabah tröstüne karşı bir başka ümmetçi hizbin organı BİZİM ANADOLU idi. Davaya sebep, bu gazetede yayınlanan **«Yeminli kabine bal gibi koalisyondur»** başlıklı yazıda Başbakan Demirel ve bütün kabine üyelerinin tahkir edildiği iddiasıdır. Bu toplu dava karşısında BİZİM ANADOLU'nun tepkisi, Demirel'in boynunda altı köşeli yahudi yıldızı asılı bir karikatürü ile birlikte **«İP İNCELDİĞİ YERDEN KOPSUN»** manşetini atmak olmuştur. Gazete, daha sonraki sayılarında da, Demirel ve Yeminliler'e saldırılarını sürdürmüştür. Ümmetçi kanadın bu gazetesinin yayını Eygi tröstünün ikiyüzlü tutumuna göre daha samimi ve cesaretlidir.

Öyle görünmektedir ki, BİZİM ANADOLU'cular, ümmetçi kamuoyunda çok geçmeden Bugün - Bâbıâlide Sabah tröstünü yıkacaklardır.

Yapar mı, yapar!

Beyoğlu'nda iki aleni fuhuş sokağı vardı. Birini hükümet kapattı; ama asıl en tehlikeli umumhane ve fuhuş yuvası olan Yeşilçam sokağı *hâlâ* icra-yı şenaatde berdevam.

Türk sinema sanayiiymiş... Sinema sanayii mi? Güleyim bari. Fuhuş ve ahlaksızlık sanayiidır bunun asıl adı.

Allah ve mukaddesat düşmanı fuhuş tüccarları, iğrenç menfaatlerini ve kâr hırslarını tatmin için her mevzua el atmışlardır.

Birkaç İtalyan deyyusu ile birkaç Beyoğlu fahişesi İslam'ın mukaddesatına leke sürecekler ve cezasız *kalacaklar ha! Paramparça* olurlar, lime lime doğranırlar, kahr u perişan olurlar alimallah.

Rejisörlerin, film prodüktörlerinin yatak odalarına gire çıka sinema artistliği payesine yükselen (!) şırfıntılar mı ezvâc-ı mutahharat'ı temsil edecekler?...

Hepsini mahv ederiz, yine de fırsat vermeyiz.

Hele bir teşebbüs etsinler. Yer yerinden oynar ve kanlı hadiseler meydana gelir... Kimsenin şüphesi olmasın.

Ne çevirtir, ne de seyrettiririz. Cihanı başlarına yıkarız.

MEHMET ŞEVKET EYGİ
(Bugün - 9.3.1970)

Ne de olsa

Gerçi ben mini etek düşmanıyımdır. Ahlak bakımından da, estetik bakımından da düşmanıyım «mini etek»in. Fakat niçin itiraf etmemeli? Bir «faziletli» tarafı da yok değil bu «mini etek» belasının.

...Kızların hepsi mini etek giymişti. Elime lüpu aldım, her birini ayrı ayrı, *uzun* gözden geçirdim. Allah için Belçikalısının da, Fransız olanlarının da, Cermen kanı taşıyanının da baldırları, bacakları pek biçimli, göz çekici ve... düşündürücüydü.

Nasılsa bir kedi geçmiş ellerine. Okşarken ne deseler beğenirsiniz?

— Bu da mı Osmanlı sülalesinden gelme?

Hay tıynetsiz sürtükler hay!

Ben orada olsaydım, çıplak bacaklarını mosmor etmenin yolunu elbet bulurdum. Fatih'in taraçasında yalnız Bosfor'u seyretmekle kalmazlardı... Hanya'yı da, Konyayı da tanıtırdım haspalara.

NİZAMETTİN NAZİF
(Y. İstanbul - 12.3.1970)

ANT * Haftalık Dergi * Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN * Sorumlu Müdürü: OSMAN S. AROLAT * Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN * İdare Yeri: CAĞALOĞLU Başmusahip Sok. Tan Apt. 10/11 İSTANBUL * Tel.: 27 81 09 * P.K. 934 — Sirkeci İSTANBUL * Dizgi ve Tertip: E S İ N MATBAASI * Kişe ESER KLİŞE * Baskı: VATAN MATBAASI

* Taşra Dağıtımı: HÜRRİYET DAĞITIM A.Ş.—Cağaloğlu-İstanbul, Tl.: 27 38 54 * İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE - Ankara Cad. 84 İSTANBUL Tel.: 27 89 49 * Abone Şartları: Yıllık 50 Lira, Altı Aylık 25 Lira, Üç Aylık 15 Lira * İlan: Santimi 25 Lira: Yayın ilanları, yüzde 50 indirimlidir * Tam sayfa yayın ilanları 1500, yarım sayfa 800 Lira'dır * Küçük yayın ilanlar kelimesi 75 Kuruştan kabul edilir